

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	40215 Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	275 Транспортні технології

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	40215
Назва ОП	Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	275 Транспортні технології
Спеціалізація (за наявності)	275.04 на повітряному транспорті
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Шевчук Оксана Степанівна, Москвітїна Анна Романівна, Кузькін Олексій Феліксович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	28.02.2024 р. – 01.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://surl.li/rhykn
Програма візиту експертної групи	https://oarp.nau.edu.ua/2024/02/22/prohrama-akredytatsijnoi-ekspertyzy-opp-bortovuj-suprovid-aviatsijnykh-pasazhyrskykh-perevezen/

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОПП “Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти була започаткована у 2020 році кафедрою організації авіаційних робіт і послуг Національного авіаційного університету в межах спеціальності 275 “Транспортні технології (за видами)” спеціалізації 275.04 “Транспортні технології (на повітряному транспорті)”. Рушієм створення та підтримки ОПП протягом усіх років її реалізації є роботодавці - представники авіаційних компаній та авіапідприємств, які відчувають брак фахівців з бортового супроводу авіаційних пасажирських перевезень на внутрішніх та міжнародних рейсах вітчизняних авіакомпаній. Кафедрою ОАРП здійснено розробку повного комплексу навчально-методичного забезпечення ОПП. Науково-педагогічний колектив має відповідну кваліфікацію для якісного забезпечення викладання на ОПП. У 2022 році у зв'язку з окупацією міста Маріуполь, до складу кафедри долучилися викладачі кафедр транспортного спрямування Приазовського державного технічного університету, які за короткий час пройшли підвищення кваліфікації для відповідності заявленій у ОПП спеціалізації і надалі активно продовжують цю діяльність. Зміст ОПП “Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти має усі перспективи розвитку по завершенні дії воєнного стану в Україні та відновленні повітряного руху цивільної авіації. На підставі проведеної акредитаційної експертизи, що здійснювалась у форматі онлайн можна зробити такі основні висновки: ОП є унікальною в Україні та сформована з урахуванням думок та позицій роботодавців, її структура та зміст є чіткими, відповідають вимогам Стандарту вищої освіти відповідної спеціальності. Нормативна база НАУ в цілому та ОПП відповідають сучасним вимогам та вимогам законодавства, є прозорою та публічною, доступною для усіх учасників освітнього процесу та регулює усі необхідні процедури, що виникають у процес провадження освітньої діяльності. Університет має належний рівень системи внутрішнього забезпечення якості освіти, безпечно та належну матеріально-технічну базу для успішного провадження освітньої діяльності за ОПП та подальшого розвитку акредитованої освітньої програми. За наслідками акредитаційної експертизи експертною групою не виявлено зразкових практик, а висновки відповідають достатньому рівню відповідності ОПП усім критеріями акредитації освітніх програм.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильними сторонами та позитивними практиками ОПП є: 1) врахування регіонального контексту при проєктуванні ОПП у частині можливостей практичної підготовки здобувачів освіти на базі існуючих у регіоні аеропортів, авіакомпаній та авіаційних підприємств; 2) залучення широкого кола роботодавців до проєктування та обговорення змісту освітньої програми; 3) широкі можливості у здобувачів щодо місць проходження фахових практик; 4) застосування НАУ автоматизованої системи формування індивідуальної траєкторії здобувачів освіти; 5) передбачення у нормативних документах НАУ широких можливостей у здобувачів освіти щодо визнання результатів, отриманих ними у неформальній та/або інформальній освіті; 6) можливість визнання результатів вивчення іноземної мови з підтвердженням сертифікатом рівня B2 або вище в якості результатів навчання з нормативної дисципліни «Іноземна мова»; 7) різноманітність організації заходів щодо міжнародної активності НАУ; 8) безпосереднє залучення роботодавців до реалізації ОПП та їх зацікавленість у випускниках; 9) залучення роботодавців для проведення підсумкової атестації здобувачів освіти; 10) активне залучення роботодавців до проведення навчальних занять та організації освітнього процесу; 11) забезпечення викладання низки фахових дисциплін іноземною (англійською) мовою; 12) матеріальне заохочення НПП за наукові публікації у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах даних; 13) високий рівень поінформованості здобувачів щодо вирішення конфліктних ситуацій; 14) безпосередня залученість здобувачів освіти до процедур періодичного перегляду змісту ОПП; 15) прозорість і відкритість при оприлюдненні результатів опитувань щодо якості освітнього процесу; 16) зручне та динамічне представлення та подання інформації на офіційному веб-сайті університету; 17) легкий пошук та виклик за допомогою гарячих клавіш функцій доступу до психологічної підтримки та скриньки довіри.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкими сторонами ОПП є: 1) неузгодженість повноважень Ради з якості та НМР НАУ у частині погодження ОП; 2) відсутність програм практик на офіційному сайті НАУ; 3) відсутність залучення здобувачів освіти до програм академічної мобільності; 4) необізнаність здобувачів освіти з можливістю та правилами визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті; 5) відсутність у силабусах ОК ОП опису критеріїв оцінювання; 6) відсутність механізмів мотивації участі здобувачів освіти у наукових дослідженнях; 7) незалучення безпосередньо здобувачів освіти до заходів популяризації академічної доброчесності; 8) відсутність дієвих механізмів стимулювання діяльності гарантів ОП; 9) неузгодженість суджень щодо конфліктних ситуацій у результатах опитувань здобувачів освіти, оскільки свідчення у відомостях СО та результатах опитувань здобувачів освіти щодо конфліктних ситуацій на ОПП різняться; 10) відсутність запасів продуктів харчування в укритті НАУ; 11) недостатня залученість і обізнаність у процедурах забезпечення якості освіти за ОПП представників ОСС; 12) відсутність оприлюднених на сайті НАУ результатів моніторингу якості реалізації ОПП за період часу до січня 2024 року. Рекомендується: 1) до початку нового навчального року унормувати повноваження Ради з якості та Науково-методичної ради НАУ у частині повноважень та процедури погодження ОП; 2) до початку нового навчального року оприлюднити на офіційному сайті НАУ програми практик; 3) постійно інформувати здобувачів освіти щодо існуючих в НАУ програм академічної мобільності; 4) на початку 2024/2025 навчального року для здобувачів освіти усіх курсів, а надалі – щорічно для першокурсників ОПП під час організаційних зустрічей з кураторами та адміністрацією кафедри і факультету інформувати здобувачів освіти про можливість та правила визнання

результатів навчання, отриманих у неформальній освіті; 5) при черговому перегляді силабусів ОК включити до них інформацію про критерії оцінювання навчальних здобутків здобувачів освіти; 6) при черговому перегляді РНП ОК удосконалити систему мотивації участі здобувачів освіти у наукових дослідженнях; 7) запровадити практику проведення публічних заходів з популяризації академічної доброчесності, залучивши до їх організації здобувачів освіти; 8) до наступної процедури акредитації ОПП запровадити механізми матеріального та/чи морального заохочення гарантів ОП на рівні нормативної бази університету; 9) ознайомлюватись та опрацьовувати із здобувачами освіти та НПП питання наявності та вирішення конфліктних ситуацій після обробки результатів опитувань; 10) до початку 2024-2025 н. р створити необхідний запас провіанту в укриттях НАУ; 11) протягом періоду часу до моменту наступного перегляду ОПП провести семінари для членів ОСС щодо роз'яснення їх функцій в процесах забезпечення якості освіти; 12) постійно підтримувати актуальність інформації на веб-сайті НАУ про проведені опитування здобувачів освіти щодо якості освіти з глибиною ретроспективи не менше ніж 5 років.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілями ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<http://surl.li/reqhv>) є підготовка фахівців авіаційної галузі, які здатні вирішувати спеціалізовані задачі та проблеми транспортних технологій на повітряному транспорті та забезпечувати бортовий супровід авіаційний пасажирських перевезень; управляти, організовувати та адмініструвати бортовий супровід при здійсненні пасажирських авіаційних перевезень сучасними типами повітряних суден; забезпечувати аналітичну та маркетингову діяльність авіаційних компаній, аеропортів, авіатранспортних підприємств у сфері надання ними сервісних послуг. Мета ОПП сформульована чітко, основний фокус ОПП полягає у наданні здобувачам освіти базових знань та навичок як з супроводу авіаційних пасажирських перевезень безпосередньо на борту повітряних суден, так і з надання сервісних послуг та організації роботи підприємств наземної інфраструктури повітряного транспорту. З урахуванням вікових обмежень фахівців з бортового супроводу безпосередньо на борту повітряного судна, знання та навички, отримані ними при навчанні за ОПП, дозволять успішно продовжити роботу у авіаційній галузі в якості як керівників вищого рівня з бортового супроводу, так і керівників різного рівня на підприємства авіаційної галузі, що надають послуги з перевезення пасажирів та обслуговування пасажирських повітряних суден. Заявлені цілі ОПП відповідають доктрині розвитку Національного авіаційного університету на 2015–2024 роки (<https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/doktryna-rozvytku.html>), зокрема Візії та Місії Національного авіаційного університету, що полягають у забезпеченні підготовки фахівців різних освітніх рівнів, конкурентоспроможних на світовому ринку праці для авіаційної та інших галузей економіки; стратегічній цілі розвитку системи підготовки фахівців різних освітніх рівнів англійською мовою. Цілі ОПП відповідають Стратегії розвитку Національного авіаційного університету до 2030 року (<http://surl.li/eojcs>): концептуальний напрям освітньої діяльності з метою забезпечення якісної вищої освіти здобувачів освіти задля їхньої конкурентоспроможності на глобальному ринку праці в авіаційній та інших галузях економіки; операційна стратегічна ціль 1.2, інтеграція у міжнародний освітній простір шляхом залучення здобувачів освіти до повної англійської форми навчання. Зміст освітньої програми у межах спеціальності відповідає заявленій цілі ОПП, доктрині розвитку Національного авіаційного університету на 2015–2014 роки, Стратегії розвитку Національного авіаційного університету до 2030 року.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті була започаткована у 2020 році. Ідея започаткування програми, за свідченнями завідувача кафедри «Організація авіаційних робіт та послуг» К. Разумової виникла внаслідок тісних контактів університету з зовнішніми стейкхолдерами, які відчували брак фахівців та з бортового супроводу авіаційних пасажирських перевезень та прогнозували збільшення попиту на них у майбутньому. Катерина Разумова стала першим гарантом започаткованої освітньої програми, а її рецензію проводили фахівці та дирекція ТОВ «Авіакомпанія СКАЙАП» (директор Євгеній Хайнацький). Останній наголосив, що цю ОПП слід започатковувати саме у межах спеціальності 275 «Транспортні технології». У процесах перегляду ОПП у 2021 та 2023 роках до рецензування змісту ОПП були залучені представники авіакомпанії «Роза Вітрів» (головний бортпровідник-

інструктор, начальник служби бортпроводників І. Чоботар), ТОВ «Авіакомпанія СКАЙАП» (менеджер з персоналу М. Мирончук), АТ «Міжнародні Авіалінії України» (президент К. Звонарьов), ПАТ «Міжнародна акціонерна авіаційна компанія УРГА» (уповноважена особа О. Галінський). Присутня на онлайн-зустрічі пані І. Чоботар підтвердила факт її участі у формуванні змісту ОПП, зазначила, що її пропозиції щодо перенесення навчальної дисципліни «Авіаційна безпека та безпека польотів» у нормативну частину ОНП була врахована. Внутрішніми процедурами забезпечення якості освіти Національного авіаційного університету (Положення про освітні програми НАУ <http://surl.li/aczsi>) передбачено залучення до складу робочої групи представника здобувачів освіти, погодження змісту освітньої програми, що започатковується, Радою з якості НАУ, Вченою радою факультету, випускової кафедри (стейкхолдери – науково-педагогічна спільнота), студентською радою факультету (стейкхолдери – здобувачі освіти). ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» в редакції 2020, 2021 та 2023 року повністю відповідають вищезазначеним вимогам (ОПП 2021 та 2023 років погоджені науково-методичною радою НАУ). Представники Студентської ради факультету транспорту, менеджменту і логістики під час онлайн-інтерв'ю підтвердили факт погодження змісту ОПП Студентською радою. Щорічні опитування здобувачів освіти (<https://oarp.nau.edu.ua/2022/11/02/rezultaty-anketuvannia-zdobuvachiv-opp-bortovuj-suprovid-aviatsijnykh-pasazhyrskykh-perevezen/>) містять питання щодо залучення здобувачів освіти до процедур розробки та періодичного перегляду ОПП (приблизно 10% здобувачів освіти залучались до таких процедур за даними опитування). Випускники за даною ОПП на даний час відсутні. Таким чином можна стверджувати, що цілі ОПП та її програмні результати навчання визначаються із урахуванням позицій здобувачів освіти, роботодавців, академічної спільноти.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Тенденціями розвитку авіаційної галузі України останні роки перед запровадженням карантину через коронавірус Covid-19 та введенням воєнного стану було збільшення національних операторів авіаційних пасажирських перевезень, реконструкція і модернізація аеропортів у містах України, збільшення обсягів авіаційних пасажирських перевезень у внутрішньому та міжнародному сполученнях. Так, за період з 2016 по 2020 роки обсяг перевезень пасажирів авіаційним транспортом збільшився у 1,65 разів. Це спричинило попит на фахівців різних спеціальностей у галузі авіаційного транспорту, у тому числі і з бортового супроводу авіаційних пасажирських перевезень. На даний час Національний авіаційний університет є єдиним закладом вищої освіти в Україні, що готує фахівців спеціалізації 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)». Тож при проектуванні ОПП був врахований досвід підготовки бакалаврів за ОПП аналогічної спеціалізації на кафедрах факультету транспорту, менеджменту і логістики (кафедра «Організація авіаційних робіт та послуг», кафедра «Організація авіаційних перевезень») – ОПП «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)», ОПП «Мультимодальний транспорт і логістика» (нормативні освітні компоненти ОК1-ОК 28 усіх ОПП є тотожними). При проектуванні освітніх компонентів, що складають фокус освітньої програми (ОК32 «Організація бортового харчування», ОК33 «Організація обслуговування пасажирів на борту повітряного судна», ОК37 «Авіаційна безпека і безпека польотів», ОК39 «Доликарська допомога») використано освітню програму підготовки бортпроводників визначену Регламентом Європейської комісії від 03 листопада 2011 року (EU) № 1178/2011, що встановлює технічні вимоги та адміністративні процедури для льотних екіпажів у цивільній авіації (з поправками від 30 березня 2012 року № 290/2012 від 13 березня 2014 року №245/2014) відповідно до Регламенту Європейського Парламенту та Ради від 20 лютого 2008 року (ЄС) № 216/2008 (<http://surl.li/reicu>). Наявність у м. Києві та поруч найбільших за пасажирооборотом аеропортів («Бориспіль», «Жуляни»), які є місцем базування національних авіакомпаній створює можливість для належної практичної підготовки здобувачів освіти та їх подальшого працевлаштування (останнє наразі обмежене через закриття повітряного простору України та відсутність польотів цивільної авіації в Україні). Таким чином можна стверджувати, що зміст ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» відповідає сучасним тенденціям розвитку спеціальності, галузі та ринку праці, враховує регіональний та галузевий контекст, розроблений з урахуванням аналогічних вітчизняних та іноземних програм.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 29.10.2018 р. № 1171 і фактично вступив в дію з 2019/2020 навчального року. ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти усіх редакцій (2020 р., 2021 р., 2023 р.) у частині обсягу освітньої програми, інтегральної, загальних, спеціальних компетентностей, програмних результатів навчання, обсягу освітньої програми, спрямованого на забезпечення компетентностей, визначених стандартом вищої освіти (не менше ніж 50%), обсягу практики (не менше 4 кредитів ЄКТС) та форми атестації здобувачів освіти відповідають вимогам Стандарту. До ОПП внесені додаткові спеціальні компетентності (ФК17-ФК36 у редакції ОПП 2020 року, ФК17-ФК32 у редакції ОПП 2021 року, ФК17-ФК21 у редакції ОПП 2023 року) та програмні результати навчання (ПРН27-ПРН35 у редакціях ОПП 2020 та 2021 року, ПРН27-ПРН29 у редакції ОПП 2023 року), що становлять особливості (фокус) освітньої програми. Виходячи з цього можна зробити висновок, що ОПП дозволяє досягти результатів навчання,

визначених Стандартом вищої освіти спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

До сильних сторін ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у НАУ у контексті критерію 1 слід віднести врахування регіонального контексту при проектуванні ОПП у частині можливостей практичної підготовки здобувачів освіти на базі існуючих у регіоні аеропортів, авіакомпаній та авіаційних підприємств. Позитивною практикою є залучення широкого кола роботодавців до проектування та обговорення змісту освітньої програми, врахування їх побажань під час процедур періодичного перегляду освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін та недоліків ОПП "Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у НАУ у контексті критерію 1 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті повністю відповідає вимогам усіх підкритеріїв критерію 1 без ознак зразковості.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті складає 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29.10.2018 р. № 1171). Вступ на навчання за ОПП здійснюється на базі повної загальної середньої освіти, термін навчання за денною формою освіти складає 3 роки 10 місяців, за заочною формою навчання 4 роки 6 місяців.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті має чітку структуру. Навчальний план ОПП поділений на блоки обов'язкових (45 освітніх компонент, 180 кредитів ЄКТС) та вибіркового (15 освітніх компонент) компонент. Блок обов'язкових компонент складається з циклів гуманітарної та соціально-економічної підготовки (7 навчальних дисциплін, загалом 17 кредитів ЄКТС), професійної підготовки (34 навчальні дисципліни, 163 кредити ЄКТС), практичної підготовки (4 види практик, 12 кредитів ЄКТС) та атестації здобувачів освіти (ЄДКІ та кваліфікаційна робота, 7,5 кредитів ЄКТС). Блок вибіркового компонент складається з 15 вибіркового дисциплін обсягом 4 кредити ЄКТС кожна. Як свідчить аналіз змісту РНП та силабусів нормативних освітніх компонентів ОПП, вони, з урахуванням пререквізитів і постреквізитів, складають логічну послідовність у відповідності до наведеної у ОПП

структурно-логічної схеми. ЕГ зауважує, що терміни навчання здобувачів освіти за денною та заочною формами навчання є різними, але у ОПП відсутня структурно-логічна схема для заочної форми навчання. Аналіз змісту окремих освітніх компонент нормативної частини ОП, забезпечуваних ними загальних та фахових компетентностей, матриць відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам ОПП та забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОПП свідчить, що система освітніх компонентів ОПП у сукупності дозволяє досягти заявлених у ОПП цілей, забезпечити набуття здобувачами освіти загальних та фахових компетентностей та досягти програмних результатів навчання, визначених ОПП. При цьому набуття здобувачами освіти загальних та фахових компетентностей та досягти програмних результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти спеціальності 275 “Транспортні технології (за видами)”, реалізується за рахунок нормативних освітніх компонентів і не залежить від індивідуальної траєкторії здобувача. ЕГ зауважує, що на момент проведення акредитаційної експертизи здобувачі освіти ОПП навчаються за трьома різними редакціями ОПП (2020 р., 2021 р., 2023 р.) та навчальними планами, тож РНП та силабуси навчальних дисциплін переважно старших курсів відповідають більш раннім редакціям ОПП. Тож у РНП різних років затвердження існують розбіжності щодо забезпечуваних цими освітніми компонентами компетентностей та програмних результатів навчання (наприклад, РНП дисципліни ОК28 “Менеджмент охорони здоров’я та безпека в транспортній галузі” (викладається у 8 семестрі) для акредитованої ОПП містить ФК 23 та ФК 32, що наявні у редакції ОПП 2020 та 2021 років, але відсутні у редакції ОПП 2023 року. Таким чином ЕГ дійшла висновку, що ОПП відповідає вимогам даного підкритерію.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОПП “Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень” відповідає предметній області спеціальності 275 “Транспортні технології (за видами)” та спеціалізації 275 “Транспортні технології (на повітряному транспорті)”. Про це свідчить відповідність об’єкта предметної області ОПП визначенню, зазначеному у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 275 “Транспортні технології (за видами)” - транспортні системи і технології транспортних процесів, а також забезпечення набуття здобувачами освіти за ОПП усіх фахових компетентностей і програмних результатів навчання, визначених Стандартом. Аналіз змісту ОПП та її окремих освітніх компонент свідчить, що здобувачі освіти отримують компетентності як у загальних питаннях підготовки фахівця з транспорту (навчальні дисципліни “Загальний курс транспорту”, “Транспортна інфраструктура”, “Транспортна географія”, “Основи теорії транспортних процесів і систем”, “Вантажознавство”, “Взаємодія видів транспорту”, “Дослідження операцій на транспорті” - у сфері як пасажирських, так і вантажних перевезень, інформаційних технологій, логістики та економіки транспорту), так і компетентності, які відносяться у межах спеціалізації безпосередньо до повітряного транспорту (навчальні дисципліни “Вступ до фаху”, “Експлуатація транспортних засобів”, “Організація наземного обслуговування в аеропортах”, “Авіаційна безпека та безпека польотів”, “Основи виконання польотів повітряних суден”, “Технологічний розвиток авіаційних перевезень”, “Організація обслуговування пасажирів на борту повітряного судна”). У Національному авіаційному університеті, як провідному закладі освіти у галузі авіаційного транспорту в Україні, створене освітнє середовище, що сприяє набуттю здобувачами освіти фахових компетентностей у галузі авіаційного транспорту та транспортних технологій на повітряному транспорті. Таким чином, на підставі проведеного аналізу змісту ОПП та її окремих компонент, можна стверджувати, що ОПП “Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень” відповідає предметній області спеціальності 275 “Транспортні технології (за видами)”.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти ОПП “Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті забезпечується вибором навчальних дисциплін для вивчення у вибірковій частині ОПП та її навчального плану. ОПП та її навчальний план передбачають вибір здобувачем освіти 15 навчальних дисциплін по 4 кредити ЕКТС кожна, починаючи з другого семестру. Порядок вибору здобувачами навчальних дисциплін регламентується Положенням про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти в Національному авіаційному університеті, яке доступне для здобувачів освіти на офіційному веб-сайті НАУ за посиланням <http://surl.li/dhbog>. Усі вибіркові дисципліни поділяються на нефахові і фахові у співвідношенні 20% / 80% обсягу вибіркової частини ОПП. Вибір здобувачами навчальних дисциплін здійснюється за допомогою автоматизованої системи вибору (<https://directorate.nau.edu.ua/login>) до кінця лютого місяця року, що передує навчальному року вивчення дисциплін. Перед вибором навчальних дисциплін здобувачі освіти мають можливість ознайомитись з їх змістом на сайті кафедр авіаційних робіт і послуг (<https://oarp.nau.edu.ua/individualna-osvitnia-traiektoriia/>), де представлений перелік дисциплін та посилання на їх силабуси. Усі вибіркові дисципліни переліку включають рекомендовані та альтернативні навчальні дисципліни для кожного семестру, для якого здійснюється вибір. Процедура вибору є двохетапною. На першому етапі відбувається вибір навчальних дисциплін у межах освітньої програми. За підсумками результатів вибору здобувачів освіти обраною вважається дисципліна (рекомендована або альтернативна), яку обрали більшість здобувачів освіти. У разі, якщо здобувач освіти з різних причин не скористався правом вибору дисципліни, вважається, що він обрав рекомендовану навчальну дисципліну. На другому етапі (поглиблення індивідуалізації вибору), якщо здобувач бажає обрати для вивчення вибіркову дисципліну з іншої освітньої програми, він може це зробити шляхом написання заяви на ім’я декана/директора, яка погоджується з

завідувачами випускової кафедри (кафедр) з урахуванням можливих збігів у розкладі занять та недостатньої кількості здобувачів, що обрали для вивчення таку дисципліну. Представники здобувачів освіти, що взяли участь у онлайн-інтерв'ю, повідомили, що вони знайомі з процедурою вибору навчальних дисциплін та обирали їх, при цьому консультуючись з куратором (наставником) академічної групи. Крім того, здобувачі освіти мають можливість обирати місце проходження фахових практик, обирати тему курсової роботи з запропонованої тематики та тему кваліфікаційної роботи після консультування з керівником роботи (наразі здобувачі освіти ОПП ще не виконували випускні кваліфікаційні роботи). Таким чином ЕГ доходить висновку, що структура ОПП належним чином передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Порядок проведення практик та їх документальний супровід в Національному авіаційному університеті регламентуються Положенням про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти Національного авіаційного університету (<http://surl.li/brjcsq>). Практична підготовка здобувачів освіти за ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в Національному авіаційному університеті передбачає проходження таких видів практик: фахова «Вступ до фаху» (навчальна, 2 семестр, 3,0 кредити ЄКТС), організаційно-технологічна (виробнича, 4 семестр, 3,0 кредити ЄКТС), технологічна (виробнича, 6 семестр, 3,0 кредити ЄКТС), переддипломна (виробнича, 8 семестр, 3,0 кредити ЄКТС). Загальний обсяг практичної підготовки складає 12 кредитів ЄКТС. Кафедрою організації авіаційних робіт і послуг розроблені програми практики, які, втім, не оприлюднені на офіційному веб-сайті університету, кафедри та репозитарії НАУ. Аналіз програм практик свідчить, що їх зміст дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності та визначені Стандартом вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології» (бакалаврського рівня) та освітньо-професійною програмою. Проведення практик здобувачів освіти можливо на навчальному полігоні НАУ, продемонстрованому експертній групі під час огляду матеріально-технічної бази університету, а також на базі авіаційних підприємств-партнерів, з якими укладені відповідні угоди (https://oarp.nau.edu.ua/partnery_kafedry/). Присутні на онлайн-інтерв'ю представники роботодавців, що є представниками підприємств-партнерів НАУ, засвідчили, що проведення повноцінних практик під час дії воєнного стану в Україні є суттєво ускладненим. Здобувачі освіти під час онлайн-інтерв'ю підтвердили факт проходження практик на базі університету та можливості проходження практики на базі підприємств-партнерів. Цим можна пояснити результати опитування здобувачів освіти за ОПП, що проведений у січні 2024 року (<http://surl.li/rgjhh>), згідно з яким менше 70 % здобувачів освіти вважають, що набули достатню практичну підготовку. При цьому рівень організації практик оцінюють як «достатній» та «високий» 82 % опитаних. В якості побажань, висунутих здобувачами щодо проведення практик, зокрема зазначається збільшення практик за участю безпосередньо фахівців-практиків у майбутній професії.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Набуття здобувачами освіти за ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті м'яких навичок (комунікативних, управлінських) сприяє вивченню нормативних («Історія української державності та культури», «Ділова українська мова», «Фахова іноземна мова», «Філософія», «Організація обслуговування пасажирів на борту повітряного судна», «Управління персоналом в авіаційній галузі») та рекомендованих і альтернативних для вибору («Тайм-менеджмент», «Діагностика індивідуальної та групової поведінки», «Емоційний інтелект: використання в професійній діяльності та житті», «Психологія стресових ситуацій», «Етикет в авіаційній галузі») освітніх компонентів (<http://surl.li/rgkut>), що у сукупності забезпечують набуття загальних компетентностей ЗК7 Здатність генерувати нові ідеї (креативність), ЗК11 Здатність працювати автономно та в команді та ПРН 1 Брати відповідальність на себе, проявляти громадянську свідомість, соціальну активність та участь у житті громадянського суспільства, аналітично мислити, критично розуміти світ, визначених Стандартом вищої освіти та змістом ОПП. Крім того, на підставі відомостей про самооцінювання, онлайн-інтерв'ю зі здобувачами освіти і представниками студентського самоврядування встановлено, що здобувачі освіти мають можливості набуття м'яких навичок, беручи участь у заходах освітньо-наукового, культурного та спортивного характеру, що організовуються університетом і органами студентського самоврядування факультету та університету: наукових конференціях, студентських наукових гуртках, фестивалях, спортивних змаганнях, круглих столах, волонтерських заходах тощо (<https://nau.edu.ua/ua/menu/studentu/studentske-zhittya/>). При цьому доцент кафедри філософії М. Абисова повідомила, що керує студентським науковим гуртком з філософських знань, а здобувачі освіти за ОПП, що взяли участь у онлайн-інтерв'ю, повідомили, що участі у фахових наукових гуртках кафедри не беруть. На підставі проведеного аналізу ЕГ дійшла висновку, що ОПП за змістом забезпечує достатній рівень набуття здобувачами освіти м'яких навичок, які можуть бути розвинені шляхом участі у різноманітних заходах, що проводяться в університеті. ЕГ також відзначає, що такі подібні у нинішніх умовах провадження освітнього процесу за дистанційною формою суттєво втрачають ефективність з точки зору набуття здобувачами м'яких навичок.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

ОПП “Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в Національному авіаційному університеті не передбачає присвоєння професійної кваліфікації. Професійні стандарти спеціальності 275 “Транспортні технології (за видами)” та бортпровідника відсутні. ОПП враховує зміст початкової програми підготовки бортпровідників Державної авіаційної служби України (<https://avia.gov.ua/bortprovodniki/>), що є уповноваженим органом з видачі свідоцтва бортпровідника та здійснення нагляду за дотриманням вимог щодо підтримання дійсності цього документу (<http://surl.li/reicu>) у частині організації обслуговування пасажирів на борту повітряного судна, бортового харчування, авіаційної термінології, авіаційної безпеки та безпеки польотів, долікарської допомоги.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОПП “Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в НАУ складає 240 кредитів ЄКТС у відповідності до вимог Стандарту вищої освіти спеціальності 275 “Транспортні технології (за видами)”. Розподіл обсягу освітньої програми за періодом навчання видами навчальних занять у навчальному плані здійснюється згідно Методичних рекомендацій з розробки навчальних планів підготовки здобувачів освіти в Національному авіаційному університеті (<http://surl.li/eishz>). Згідно з п. 2.2.2 Методичних рекомендацій, максимальний загальний навчальний час здобувачів вищої освіти протягом тижня з усіх видів навчальної роботи, включаючи самостійну, не повинен перевищувати 1,5 кредити ЄКТС або 45 годин. Розділ 3 Методичних рекомендацій встановлює, що: 1) загальний обсяг навчальних занять протягом початкового року для освітнього ступеня бакалавра має складати 60 кредитів ЄКТС, по 30 кредитів у кожному семестрі; 2) сумарний обсяг аудиторних навчальних занять на тиждень для освітнього рівня бакалавра становить у непарних семестрах 25-26 годин, у парних – 21-22 години; 3) для здобувачів освітнього ступеня бакалавра кількість годин аудиторних навчальних занять в одному кредиті ЄКТС для денної форми навчання має становити від 33% до 50%; 4) у одному семестрі рекомендується планувати не більше однієї курсової роботи (30 годин на роботу) або курсового проекту (45 годин на проект) та не більше чотирьох інших індивідуальних завдань - розрахунково-графічних робіт (10 годин на роботу) або домашніх завдань (8 годин на завдання). Аналіз навчального плану ОПП “Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень” свідчить, що у ньому виконуються вимоги вищезазначених Методичних рекомендацій: навчальний процес організовано за 4 навчальними роками, 8 семестрами по 30 кредитів у кожному семестрі; обсяг аудиторних навчальних занять на тиждень складає 23-25 годин у непарних семестрах та 22-23 години у парних семестрах, кількість годин аудиторних навчальних занять в одному кредиті ЄКТС (крім практик та атестації) складає 37,7 % - 50,3 %, передбачено виконання курсового проекту у 6 семестрі та курсових робіт у 3, 4, 5 та 7 семестрах. Під час онлайн-інтерв'ю з науково-педагогічними працівниками останні повідомили, що вони мають академічну свободу у виборі форм навчальних занять та їх розподілу за годинами (аудиторними та позааудиторними) у межах рекомендованих значень. Здобувачі освіти, присутні на онлайн-інтерв'ю повідомили, що у них є достатньо часу на виконання усіх видів навчальної роботи, за даними опитування 2023/2024 навчального року близько 25% здобувачів освіти зазначили, що у них не вистачає часу на виконання самостійної роботи, курсових проектів, підготовку до навчальних занять (<http://surl.li/rgjhh>). Таким чином можна дійти висновку, що обсяг ОПП та її окремих освітніх компонентів в цілому реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів освіти та є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів освіти у НАУ за ОПП “Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень” (бакалаврський рівень вищої освіти) за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

До сильних сторін ОПП “Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в НАУ в контексті критерію 2 слід віднести широкі можливості у здобувачів щодо місць проходження фахових практик. Позитивною практикою є застосування автоматизованої системи формування індивідуальної траєкторії здобувачів освіти, що дає можливість поглибленого вибору вибіркових дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

До слабких сторін і недоліків ОПП “Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в НАУ у контексті критерію 2 слід віднести відсутність програм навчальних та

виробничих практик на офіційному веб-сайті НАУ чи кафедри організації авіаційних робіт та послуг. Рекомендується до початку нового навчального року оприлюднити на офіційному веб-сайті НАУ або кафедри організації авіаційних робіт та послуг, або у репозитарії НАУ програм навчальної практики “Вступ до фаху” та виробничих (організаційно-технологічної, технологічної та переддипломної) практик.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОПП “Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті повністю відповідає вимогам підкритеріїв 2.1-2.4, 2.6, 2.8 критерію 2. Наявні недоліки у виконанні підкритерію 2.5 у частині відсутності програм різних видів практик, передбачених навчальним планом, на інформаційних ресурсах НАУ для здобувачів освіти. Підкритерії 2.7 та 2.9 не застосовуються через, відповідно, відсутність професійного стандарту спеціальності та підготовки здобувачів освіти за дуальною формою навчання. В цілому ОПП відповідає вимогам критерію 2 з незначними недоліками.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, оприлюднені на сторінці приймальної комісії офіційного веб-сайту Національного авіаційного університету (<https://pk.nau.edu.ua/pravylya-pryiotu-2023>), є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. На момент проведення акредитаційної експертизи Правила прийому на навчання у НАУ на 2024 рік ще не затверджені, на веб-сторінці приймальної комісії розміщено Правила прийому 2023 року (https://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/Pravylya_pryiotu_2023.pdf). Умови прийому для навчання за ОПП щорічно визначаються з урахуванням вимог Міністерства освіти і науки України. Зокрема, у 2023 році було оголошено набір на навчання за ОПП за денною та заочною формами навчання на базі повної загальної середньої освіти. Для конкурсного відбору на навчання за ОПП зараховувались бали: Національного мультипредметного тесту (НМТ) 2022 або 2023 років; Зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) 2020 та 2021 років з трьох конкурсних предметів; мотиваційний лист. При цьому допускалося зарахування результатів ЗНО 2020-2021 років замість результатів НМТ у разі, якщо різниця балів між їх результатами для конкретного предмета не перевищувала 15 балів (за бажанням вступника). Слід зазначити, що з урахуванням складних умов проведення вступної кампанії 2023 року до Правил прийому вносились зміни, які, зокрема, стосувались особливих умов вступу різних категорій вступників (вступ за квотами, мотиваційними листами, для вступників з тимчасово окупованих територій, зон активних бойових дій тощо). Для вступників, що мають право на спеціальні умови вступу та участі у конкурсному відборі, проводяться вступні співбесіди згідно Порядку проведення співбесід з вступниками до Національного авіаційного університету (<https://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/Poriadok-provedennia-spivbesid-z-vstupnykamy-do-NAU.pdf>). Для цього НАУ розробляє програми співбесід з різних предметів, які відповідають програмам ЗНО, затвердженим УЦОЯО. Програми співбесід оприлюднюються на веб-сторінці Приймальної комісії НАУ. На час проведення акредитаційної експертизи на веб-сторінці вже відсутні програми співбесід 2023 року та ще не оприлюднені програми співбесід 2024 року.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ на навчання на ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» здійснюється лише на базі повної загальної середньої освіти (ПЗСО). Правила прийому та конкурсного відбору на навчання на базі ПЗСО встановлюються Міністерством освіти і науки. У компетенції ЗВО знаходиться лише встановлення вагових коефіцієнтів до окремих компонентів НМТ/ЗВО. Додаткових вимог до вступників на ОПП Правилами прийому не висувається. У 2023 році для участі у конкурсному відборі при вступі на навчання за ОПП на загальних підставах претендент повинен був подати: сертифікати НМТ 2022 або 2023 років (основний блок – українська мова (ваговий коефіцієнт 0,3) та математика (0,5) та один з предметів на вибір (іноземна мова, історія України, біологія, фізика, хімія з різними ваговими коефіцієнтами); або сертифікати ЗНО 2020 або 2021 років з української мови (0,35), математики (0,3), іноземної мови або фізики (0,25). Обов'язковим для вступників було подання мотиваційного листа. Враховуючи, що для здобуття академічної кваліфікації за ОПП не висуваються додаткові специфічні вимоги, Правила прийому на навчання за ОПП не враховують її особливості.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих здобувачами освіти в інших закладах освіти, реалізується у випадках поновлення та переведення здобувачів освіти (відповідні правила встановлюються Тимчасовим положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення здобувачів вищої освіти Національного авіаційного університету <http://surl.li/grmp>) та у випадках участі здобувачів освіти у програмах академічної мобільності (відповідні правила встановлюються Положенням про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті <http://surl.li/gqvm> та Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Національному авіаційному університеті <http://surl.li/bgaoq>). Згідно з п. 4.5 Тимчасового положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення здобувачів вищої освіти Національного авіаційного університету визнання результатів навчання, отриманих здобувачем освіти у інших ЗВО здійснює директор інституту/декан факультету на підставі академічної довідки за погодженням з кафедрами, які здійснюють навчання здобувачів освіти за певною освітньою програмою (напрямком підготовки) з відповідних навчальних дисциплін. Розділ 8 Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Національному авіаційному університеті та п. 9 Положення про організацію освітнього процесу в НАУ визначають, що визнання результатів навчання здобувачів освіти, отриманих під час академічної мобільності, здійснюється на основі ЄКТС або іншої системи оцінювання, якщо у ЗВО-партнері прийнята інша система оцінювання. Перезарахування результатів вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі поданого здобувачем освіти документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та системою оцінювання навчальних досягнень. При цьому обов'язкова навчальна дисципліна перезараховується якщо її зміст у ЗВО-партнері не менш ніж на 60% співпадає зі змістом аналогічної дисципліни НАУ. У інших випадках такі дисципліни можуть бути перезараховані як вибіркові. За рішенням дирекції/деканату може бути прийнято рішення про перезарахування навчальної дисципліни у випадках не співпадіння обсягу навчальних дисциплін у ЗВО-партнері та НАУ, а також декількох дисциплін ЗВО-партнера як одну дисципліну НАУ чи однієї дисципліни ЗВО-партнера як одну дисципліну НАУ. Встановлені правила є чіткими та зрозумілими, доступними для здобувачів освіти на офіційному веб-сайті Національного авіаційного університету. Прикладів реалізації визнання результатів навчання, отриманих здобувачами освіти у інших ЗВО та під час академічної мобільності за час реалізації ОПП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих здобувачами освіти у неформальній освіті, встановлюються Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти Національного авіаційного університету (<http://surl.li/eisdj>). Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті можливе лише за нормативними освітніми компонентами (навчальними дисциплінами) та не поширюється на кваліфікаційні роботи. При цьому обсяг визнання таких результатів не може перевищувати 25% обсягу освітньої програми (ЕГ зазначає, що у звіті про самооцінювання вказаний обсяг не більше 10% обсягу ОП). Для визнання результатів, отриманих здобувачем освіти у неформальній та/або інформальній освіті здобувач подає заяву, документи, що підтверджують набуті компетентності, опис заходу неформальної освіти та опис змісту та результатів неформальної освіти. Рішення про визнання результатів неформальної освіти приймає комісія у складі не менш ніж трьох осіб, створена розпорядженням декана факультету. Комісія може рекомендувати повне або часткове зарахування результатів неформальної освіти або відмовити у їх зарахуванні. Комісія проводить співбесіду зі здобувачем і визнає результати неформальної освіти або призначає переатестацію (у такому разі здобувачу дається 5 робочих днів для підготовки до підсумкового контролю з навчальної дисципліни та до 10 робочих днів на написання письмової роботи у разі необхідності). Комісія обов'язково встановлює підсумкову оцінку у разі її відсутності у поданих здобувачем документах шляхом проведення контрольного заходу. За наявності у здобувача освіти сертифікату з іноземної мови на рівні B2 або вище йому може бути перезараховані результати навчання за нормативною дисципліною «Іноземна мова» з підсумковою оцінкою за національною шкалою та шкалою ЄКТС, зазначених у відповідному сертифікаті. У разі незгоди здобувача з рішенням комісії він має право подати апеляцію ректору університету. В цілому правила визнання результатів навчання, отриманих здобувачами освіти у неформальній освіті у НАУ є чіткими та зрозумілими, а документ, яким вони регулюються, доступний для здобувачів освіти на офіційному веб-сайті університету. Під час онлайн-інтерв'ю зі здобувачами освіти останні повідомили, що не знайомі з поняттям «неформальна освіта» та не володіють інформацією про можливість її визнання під час навчання на ОПП. Випадків визнання результатів навчання, отриманих здобувачами освіти у неформальній освіті за час її реалізації не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

До сильних сторін ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті у контексті критерію 3 слід віднести передбачення у нормативних документах НАУ широких можливостей у здобувачів освіти щодо визнання результатів, отриманих ними у неформальній та/або інформальній освіті (можливість визнання до 25% обсягу ОПП, визнання окремих розділів та тем навчальних дисциплін, письмових робіт). Позитивною практикою є можливість визнання результатів вивчення іноземної мови з підтвердженням сертифікатом рівня B2 або вище в якості результатів навчання з нормативної дисципліни «Іноземна мова».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

До слабких сторін та недоліків ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті у контексті критерію 3 слід віднести: 1) відсутність фактичного залучення здобувачів освіти до програм міжнародної академічної мобільності (що може бути пов'язано з обмеженнями мобільності здобувачів освіти внаслідок пандемії коронавірусу Covid-19 та режимом воєнного стану в Україні); 2) необізнаність здобувачів освіти з можливістю та правилами визнання результатів навчання, отриманих у неформальній (інформальній) освіті. Рекомендується: 1) постійно інформувати здобувачів освіти щодо існуючих в університеті програм міжнародної академічної мобільності; 2) на початку 2024/2025 навчального року для здобувачів освіти усіх курсів, а надалі – щорічно для першокурсників ОПП під час організаційних зустрічей з кураторами та адміністрацією кафедри і факультету інформувати здобувачів освіти про можливість та правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в Національному авіаційному університеті повністю відповідає вимогам підкритеріїв 3.1 та 3.2 критерію 3. Наявні недоліки у виконанні вимог підкритеріїв 3.3 та 3.4 критерію 3 у частині відсутності залучення здобувачів освіти до програм академічної мобільності (які, втім, є обмеженими під час пандемії коронавірусу та дії режиму воєнного стану в Україні) та інформування здобувачів освіти щодо можливості визнання результатів навчання, отриманих ними у неформальній освіті. В цілому ОПП відповідає вимогам критерію 3 з несуттєвими недоліками.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОПП цілей та результатів навчання. У відомостях СО достатньо повно обґрунтовано відповідність методів навчання і викладання програмним результатам навчання, це було підтверджено на співбесідах з викладачами і здобувачами освіти. Здобувачі освіти підтвердили під час інтерв'ю, що форми і методи навчання є зрозумілими і доступними у робочих програмах, а також викладачі їм повідомляють на першому занятті кожної ОК. ЕГ встановила, що вивчення освітніх компонентів здійснюється із застосуванням різних методів: лекції, практичні заняття, самостійна робота та практична підготовка, які представлені у Положенні про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті (<https://bit.ly/3VmZeou>). Студентоцентрований підхід в освітньому процесі забезпечується використанням активних методів навчання під час проведення навчальних занять. В ОП застосовуються інноваційні методи навчання: мультимедійні методи, використовуються комп'ютерні засоби навчання, наявна велика тренажерна база. Використовуються кращі практики викладання викладачами, які мають значний практичний досвід роботи на повітряних суднах, що підтверджуються робочими документами та підвищенням їх кваліфікації (<https://oarp.nau.edu.ua/naukovo-pedahohichnyj-sklad/>). НПП зазначили, що під час викладання застосовують такі інноваційні методики: застосування презентаційного матеріалу, демонстрація відео-роликів, дискусії у малих групах, «мозковий штурм» тощо. Під час спілкування із здобувачами освіти підтверджено відповідність форм та методів навчання вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, зокрема здобувачі освіти зазначили, що мали змогу самостійно обирати тему кваліфікаційної роботи та її керівника; вибір бази практики; здобувачі зазначили, що здійснюють вибір дисциплін, а також щороку здійснюється опитування щодо задоволення здобувачів освітнім процесом. Результати опитування здобувачів вищої освіти стосовно принципів академічної свободи оприлюднюються на офіційному веб-сайті НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/otsinyuvannya-rezultativ-yakosti-navchannya/>). У свою чергу, в НАУ реалізуються принципи академічної свободи, викладачі самостійно обирають методи навчання та викладання. Каталог

вибіркових дисциплін розміщено на сайті ЗВО (<https://oarp.nau.edu.ua/individualna-osvitnia-traiektoriia/>). В НАУ наразі запроваджено дистанційний формат навчання, який реалізується із застосуванням навчальної платформи Google Classroom, Google Meet. Загалом, ЕГ дійшла висновку, що форми та методи навчання і викладання задовольняють вимоги студентоцентрованого підходу, а також сприяють досягненню заявлених цілей ОПП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У робочих програмах ОК та силабусах відображено інформацію для всіх учасників освітнього процесу щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. У ході зустрічі із здобувачами освіти ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» здобувачі освіти зазначили, що НПП на першому занятті інформує про зміст, результати навчання та порядок і критерії оцінювання, а також цю інформацію можна знайти у силабусах та робочих програмах кожного освітнього компонента ОПП, які розміщені на сайті ЗВО, (<https://oarp.nau.edu.ua/metodychne-zabezpechennia-dystsyplin/>). Таким чином, у ході спілкування ЕГ з відповідними фокус-групами встановлено, що способи отримання необхідної інформації щодо ОК, порядку і критеріїв оцінювання є прийнятними, а здобувачі освіти із ними ознайомлені. Здобувачі освіти у ході інтерв'ю підтвердили, що знають про порядок оскарження результатів оцінювання. У свою чергу, представники студентського самоврядування університету зазначили, що загалом у ЗВО не часто трапляються конфліктні ситуації - найчастіше пов'язані з незадоволеністю оцінкою здобувачів освіти і у таких випадках студентське самоврядування долучається до вирішення цих проблем, а також залучає деканат та куратора, які допомагають вирішити спірне питання відповідно до встановленої процедури. Доступ до навчально-методичної літератури здобувачі освіти отримують на: дистанційних курсах ОК в Google Class, у викладачів, у репозитарії та бібліотеці НАУ (<https://er.nau.edu.ua/>), а також методичному кабінеті випускової кафедри. Структура та зміст навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів ОП регулюється «Положенням про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни» (<https://bit.ly/3hdQmLO>). Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що всі учасники освітнього процесу мають змогу своєчасно отримати доступну та зрозумілу інформацію щодо цілей, змісту і ПРН ОПП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Ознайомившись з матеріально-технічною базою НАУ, лабораторним фондом та інфраструктурою університету, підтверджено можливість поєднання навчання і досліджень при реалізації освітнього процесу за ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень». Поєднання навчання і досліджень здійснюється у ході проходження практик та виконання кваліфікаційної роботи. Відповідно до Правил внутрішнього розпорядку НАУ (<https://bit.ly/3VYUMLn>) здобувачі освіти мають право на участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, круглих столах, представлення своїх наукових робіт для публікації. У відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті (<https://bit.ly/3VmZeoU>) здобувачі освіти мають можливість бути залученими до: реалізації наукових тем кафедр; участі в олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт, науково-технічних конференціях, спільних публікаціях результатів наукових досліджень; виконання госпдоговірних, науково-дослідних робіт і послуг. Здобувачі освіти залучаються до виступів на Всеукраїнських та Міжнародних конференціях та наукових конференціях, що проводяться як на базі НАУ, спільних публікацій наукових досліджень із НПП зокрема: міжнародна науково-практична конференція здобувачів вищої освіти та молодих учених: «Політ. Сучасні проблеми науки» (<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/49972>; <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/54733>; <https://oarp.nau.edu.ua/2023/06/16/tezy-dopovidej-khkhiiii-mizhnarodnoi-naukovo-praktychnoi-konferentsii-politsuchasni-problemy-nauky-2023-ftml/>); міжнародна науково-практична конференція «Проблеми організації авіаційних, мультимодальних перевезень та використання авіації в галузях економіки» (<http://bit.ly/3iCyniV>), «ABIA-2023» (<https://bit.ly/3OuoEUX>), так і на базі інших ЗВО України (<https://oarp.nau.edu.ua/2023/12/13/intelektualni-transportni-tehnolohii/>; <https://oarp.nau.edu.ua/2023/04/23/problemy-i-perspektyvy-rozvytku-transportu/>). У ході зустрічі із здобувачами освіти з'ясовано, що ними було підготовлено матеріали наукових досліджень у вигляді тез конференції, що у подальшому дає змогу використати ці матеріали для кваліфікаційної роботи. Таким чином, проаналізувавши надану інформацію, ЕГ дійшла висновку, що під час реалізації ОПП здобувачі вищої освіти мають змогу та поєднують навчання і дослідження.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

На онлайн-бесіді з НПП було встановлено, що викладач сам обирає методи та засоби навчання, та розробляє робочу програму навчальної дисципліни. Робочі програми освітніх компонентів ОП переглядаються щорічно та затверджуються на засіданні кафедр та науково методичній – редакційній раді факультету. НПП сліdkують за змінами на міжнародному ринку надання послуг пасажирських перевезень на повітряних суднах, вимог до їх компетентностей, міжнародних вимог в експлуатації повітряних суден, нових Законів, побажань здобувачів та

висловлювань стейкхолдерів через систему моніторингу ОПП та засіданнях проектною групою. У ході інтерв'ю з Гарантом ОП Лямзіном А. О. та доцентом Клименко В. В. було з'ясовано про динаміку змін в ОП та участь роботодавців і здобувачів освіти у цих редакціях ОПП. Для оновлення ОК викладачі використовують бібліотечні та Internet-ресурси, матеріали науково-практичних конференцій, підвищують кваліфікацію та проходять стажування (<https://oarp.nau.edu.ua/naukovo-pedahohichnyj-sklad>). Це відображено у Положенні про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті (<https://bit.ly/3VmZeoU>). Під час зустрічі з відповідними фокус-групами також встановлено факт залучення роботодавців до оновлення та вдосконалення ОПП. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що під час оновлення змісту ОК викладачі кафедри мають змогу застосовувати результати власних наукових досліджень і сучасних практик у галузі авіаційного транспорту.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У структурі НАУ функціонує Навчально-науковий інститут міжнародного співробітництва та освіти <http://surl.li/fvzdo>, який реалізує заходи, передбачені Стратегією інтернаціоналізації співробітництва в галузі освіти НАУ (<https://bit.ly/3CITkzG>). Кафедра ОАРП за власної ініціативи організовує співпрацю з закордонними ЗВО-партнерами та укладає з ними угоди про наукову співпрацю (<https://oarp.nau.edu.ua/mizhнародna-diialnist/>), зокрема: Вища школа управління і адміністрації в Ополє (Польща) та Європейський суспільно-технічний університет (м. Радом, Польща). Також наукова співпраця полягає у організації міжнародних конференцій. У 2022 р. кафедра ОАРП була організатором Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми організації авіаційних, мультимодальних перевезень та використання авіації в галузях економіки» (<http://bit.ly/3iCyniV>). Відповідно до даних, наведених в ОПП, міжнародна кредитна мобільність може реалізовуватися шляхом участі здобувачів освіти у Міжнародних конференціях та їх науково-дослідного стажування за програмою Еразмус+, а національна кредитна мобільність – шляхом укладення угод про співробітництво між НАУ та ЗВО України, участі здобувачів освіти та викладачів у Всеукраїнських конференціях і семінарах. Академічна мобільність у ЗВО здійснюється відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у НАУ, Стандарту вищого навчального закладу СМЯ НАУ ГІ 23.01(01)-01-2019 та участю у міжнародних наукових проектах, конференціях та форумах, програмах академічної мобільності (http://cnt.nau.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_18_07_19.pdf). Між НАУ та іноземними ЗВО укладені договори про міжнародну співпрацю (<http://surl.li/ahvfb>). У ході онлайн-зустрічі з допоміжними підрозділами заст. директора Навчально-наукового інституту міжнародного співробітництва та освіти Бугайко Д.О. зазначив, що у ЗВО регулярно проводяться заходи щодо інформування учасників освітнього процесу про можливості участі у програмах академічної мобільності (110 осіб були за кордоном, викладачі та здобувачі в тому числі), зокрема й міжнародної). НПП кафедри проходили міжнародне наукове та методичне стажування в Україні та за кордоном (<https://oarp.nau.edu.ua/naukovo-pedahohichnyj-sklad>), в тому числі НПП кафедри ОАРП впродовж останніх років проходили міжнародне стажування (доц. С. Пронь і доц. І. Герасименко у 2020 р. пройшли стажування в м. Радом (Польща), доц. Н. Семченко (2021 р.) - в м. Рига (Латвія) та м. Варшава (Польща), доц. С. Селіщев у 2022 р. – у м. Ополє (Польща). У ході онлайн-зустрічі із допоміжними структурними підрозділами директор науково-технічної бібліотеки Вахнован В. Ю. зазначила, що НПП та здобувачі мають відкритий доступ як до українських наукових інформаційних ресурсів, так і до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. За результатами зустрічей та аналізу доступної інформації ЕГ, дійшла висновку, що навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До сильних сторін ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті у контексті критерію 4 слід віднести: 1) різноманітність організації заходів щодо міжнародної активності НАУ; 2) проведення на регулярній основі анкетування щодо рівня задоволеності здобувачів методами навчання і викладання на ОП, ведення статистики та аналіз його результатів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

До слабких сторін та недоліків ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті у контексті критерію 4 слід віднести: 1) відсутність у силабусах освітніх компонентів ОП опису критеріїв оцінювання, пов'язана з використанням встановленого ЗВО шаблону, який не містить такої інформації як обов'язкової складової; 2) відсутність механізмів мотивації участі здобувачів освіти у наукових дослідженнях. Рекомендується: 1) при черговому перегляді силабусів ОК включити до них інформацію про критерії оцінювання навчальних здобутків здобувачів освіти; 2) при черговому перегляді РНП ОК удосконалити систему мотивації участі здобувачів освіти у наукових дослідженнях шляхом, наприклад, нарахування додаткових балів за виконання наукової роботи у межах конкретних ОК.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в Національному авіаційному університеті повністю відповідає вимогам підкритеріїв 4.1, 4.4 та 4.5 критерію 4. Наявні недоліки у виконанні вимог підкритеріїв 4.2 та 4.3 критерію 4 у частині відсутності інформації про критерії оцінювання у силабусах навчальних дисциплін та відсутності механізмів мотивації здобувачів освіти до виконання наукових досліджень. В цілому ОПП відповідає вимогам критерію 4 з несуттєвими недоліками.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

У робочих програмах ОК, що викладаються на ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» наведені всі види підсумкових та поточних контрольних заходів, критерії оцінювання, що використовуються в ході їх проведення. Інформацію про них здобувачі освіти можуть отримати на офіційному веб-сайті ЗВО. РНП та силабуси до окремих ОК доступні на сайті випускової кафедри (<https://oagr.nau.edu.ua/metodychne-zabezpechennia-dystsyplin/>). Форми контрольних заходів у НАУ регламентуються Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю (<https://bit.ly/3IJX3AN>). Під час онлайн-зустрічі з гарантом ОПП та фокус-групою здобувачів освіти, а також в результаті аналізу Положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю, експертною групою було з'ясовано, що формами контрольних заходів є вхідний, поточний, модульний, семестровий контроль та підсумкова атестація. Атестація здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту та публічного захисту кваліфікаційної роботи. Під час зустрічі із НПП було з'ясовано, що поточний контроль здійснюється протягом семестру. Також з'ясовано, що кожна робоча програма містить інформацію про методи навчання, таблицю розподілу балів за результатами поточного контролю та інформацію щодо контрольних заходів. Загалом, критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими і доносяться до здобувачів на першому занятті при знайомстві з навчальною дисципліною. Відповідні кількісні критерії оцінювання представлені національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно або зараховано, незараховано) та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX). В результаті аналізу звіту самооцінювання та верифікації інформації під час онлайн-зустрічі з фокус-групою науково-педагогічних працівників можна дійти висновку, що підсумковий контроль здійснюється вже після завершення вивчення окремого освітнього компоненту відповідним екзаменом чи диференційованим заліком. Здобувачі освіти під час онлайн-зустрічі підтвердили, що ознайомлені із зазначеними формами контролю по кожній ОК. Контроль результатів навчання базується на принципах об'єктивності та прозорості оцінювання, при цьому враховуються особливості здобувачів вищої освіти.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Розділ «VI Форми атестації здобувачів першого (бакалаврського) вищої освіти» Стандарту вищої освіти зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» галузі знань 27 «Транспорт» змінений наказом Міністерства освіти і науки України № 26 «Про внесення змін у деякі стандарти вищої освіти» від 13.01.2022 і передбачає, що атестація здобувачів освіти має здійснюватися у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту та публічного захисту кваліфікаційної роботи (<https://goo.su/b9r5>). Підсумкова атестація здобувачів освіти ОПП здійснюється у формі ЄДКІ та публічного захисту кваліфікаційної роботи. Єдиний державний кваліфікаційний іспит передбачає оцінювання досягнень результатів навчання, визначених Стандартом та освітньою програмою з урахуванням особливостей функціонування авіаційного транспорту. Кваліфікаційна робота повинна бути виконана згідно вимог із обов'язковою процедурою проходження на наявність текстових запозичень. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена у репозитарії НАУ на сторінці кафедри організації авіаційних робіт та послуг <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/38423>. Під час онлайн-інтерв'ю з фокус-групою здобувачів освіти вони підтвердили про ознайомлення із процедурою захисту кваліфікаційної роботи та вимогами до неї, а також на даний час активно готуються до складання ЄДКІ.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів регламентуються низкою внутрішніх нормативних документів, оприлюднених на офіційному веб-сайті НАУ: - Положенням про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті (<https://bit.ly/3VmZe0U>); -Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю (<https://bit.ly/3IJX3AN>); -Положенням про атестацію випускників Національного авіаційного університету освітньо-кваліфікаційних рівнів (освітніх ступенів) бакалавра, спеціаліста, магістра (<https://bit.ly/3H5Ljaq>); -Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти Національного авіаційного університету (https://nau.edu.ua/site/variables/news/2023/5/193_од-сжатый.pdf). Доведення та обговорення встановлених правил проведення контрольних заходів доводиться до здобувачів освіти на першому занятті, також у робочих програмах по кожній навчальній дисципліні, що було підтверджено здобувачами освіти під час онлайн зустрічі. Також здобувачі освіти підтвердили, що оцінювання результатів навчання проводиться із дотриманням принципів академічної доброчесності (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/akademichna-dobrochestnist/>). Здобувачі освіти під час онлайн-інтерв'ю підтвердили, що знайомі з процедурою оскарження результатів оцінювання і знають, що можуть звернутися до куратора, декана, завідувача кафедрою, студентського самоврядування, знають про можливість скористатися скринькою довіри. При проведенні підсумкового контролю викладач зобов'язаний проінформувати здобувачів освіти про критерії оцінювання. Запровадження форми контролю у вигляді тестування на сторінках навчальних курсів-ресурсів сприяють об'єктивності оцінювання. Під час онлайн зустрічі з представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що в разі виникнення конфліктних ситуації можливе надання консультативної підтримки здобувачам освіти за їх зверненням, але таких випадків не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Забезпечення академічної доброчесності в НАУ регламентується документами, що є чіткими, зрозумілими та наперед визначеними через доступні та оприлюднені нормативні документи та рівень обізнаності всіх учасників освітньо-наукової діяльності. Такими документами є: Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату в Національному авіаційному університеті (<https://bit.ly/3DBtVr1>), розробленим відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права» та Статуту Університету, затверджене на засіданні Вченої ради, Порядок перевірки академічних та наукових текстів на плагіат (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2018/12/poriadok.pdf>), Положення про порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти (<https://bit.ly/3E2XwLw>), Декларація про дотримання академічної доброчесності здобувача вищої освіти НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/akademichna-dobrochestnist/>), Декларація про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічного, наукового, педагогічного працівника НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/akademichna-dobrochestnist/>). Експертною групою з'ясовано, що здобувачі належним чином поінформовані про наявність цих документів, коректно розуміють значення терміну “академічна доброчесність” а також вважають дотримання академічної доброчесності важливим кроком до якісного навчання. Відповідно до звіту самоаналізу та результатів онлайн-інтерв'ю з гарантом ОПП з'ясовано, що технологічним рішенням при перевірці робіт на наявність запозичень є використання сервісу Unicheck. Популяризація академічної доброчесності реалізується через донесення інформації до здобувачів освіти про наявність відповідних нормативних документів, точкові індивідуальні бесіди із здобувачами освіти з питань академічної доброчесності, комунікація із науковими керівниками та групі дискусії із кураторами груп. Здобувачі освіти зазначили, що важливість дотримання академічної доброчесності доводиться до них із різних джерел, в тому числі через офіційний сайт університету, яким вони регулярно користуються. У випадку порушення академічної доброчесності вищенаведеними нормативно-правовими документами передбачено такі види притягнення до відповідальності, як повторне проходження курсів або окремих його частин, повторне складання заліків чи іспитів, позбавлення академічної стипендії і т.д. За час реалізації акредитованої ОПП випадків порушення академічної доброчесності не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

До сильних сторін та позитивних практик ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті у контексті критерію 5 слід віднести: залучення роботодавців для проведення підсумкової атестації здобувачів освіти, що дозволяє виставляти максимально об'єктивні оцінки результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

До слабких сторін і недоліків ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті у контексті критерію 5 слід віднести незалученість безпосередньо здобувачів освіти до заходів щодо популяризації академічної доброчесності. Рекомендується запровадити практику проведення публічних заходів (семінарів, круглих столів, вікторин, конкурсів) з популяризації академічної доброчесності, залучивши до їх організації безпосередньо здобувачів освіти.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в Національному авіаційному університеті повністю відповідає вимогам підкритеріїв 5.1-5.3 критерію 5. Наявні недоліки у виконанні вимог підкритерію 5.4 критерію 5 у частині недостатнього мотивування здобувачів освіти до виконання наукових досліджень. В цілому ОПП відповідає вимогам критерію 5 з несуттєвим недоліком.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Детальний аналіз звіту СО (Таблиця 2 "Зведена інформація про викладачів ОП"), проведені онлайн-інтерв'ю із НПП, дозволяє стверджувати, НПП забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання, визначених ОПП, а Процедури конкурсного відбору кандидатів на вакантні посади НПП відповідають Закону України «Про освіту» та проводяться згідно «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у НАУ» від 06.10.2020 р. (<https://bit.ly/3v9sYTe>). Аналіз академічної та професійної відповідності НПП, які викладають на ОПП, відповідно до п. 36 Ліцензійних умов свідчить, що кожен із них має не менше чотирьох видів досягнень, перелічених у п. 38 цих умов та посилює існуючі професійні досягнення, визначені в п.38 Ліцензійних умов, за рахунок наукових публікацій, монографій і участі у міжнародних проектах в межах галузі 27 Транспорт, а також спеціальності 275 Транспортні технології. Усі викладачі мають кваліфікацію, пов'язану з фаховими дисциплінами ОПП. Професор, д-р техн. наук, гарант ОПП Лямзін А. О. – відповідність за вищою освітою в межах галузі 27 Транспорт (диплом магістра за спеціальністю – 100403 Організація перевезень і управління на промисловому транспорті), за науковим ступенем- доктор технічних наук, 05.22.01 – транспортні системи, «Науково-методологічні основи управління екологічною безпекою транспортних потоків у середовищі вулично-дорожньої мережі промислових зон», за науковими публікаціями; доцент по кафедрі технології міжнародних перевезень і логістики. Доцент, канд. техн. наук Пронь С.В. – відповідність за науковим ступенем - кандидат технічних наук, спеціальність 05.22.01 – транспортні системи, за науковими публікаціями, доцент по кафедрі Організація авіаційних робіт та послуг. Доцент, канд. техн. наук Семченко Н.О. – відповідність за науковим ступенем 05.22.01 – транспортні системи, за науковими публікаціями, доцент по кафедрі організації та безпеки дорожнього руху; Доцент, канд. техн. наук Трюхан О.М. - відповідність за вищою освітою, диплом спеціаліста, спеціальність - літакобудування, за науковими публікаціями. Виходячи з цього, ЕГ визначає достатній рівень забезпечення досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОПП, що акредитується <https://oagr.nau.edu.ua/naukovo-pedahohichnyj-sklad>. На кафедрі ОАРП та ОПП наявні викладачі із сертифікатом, що підтверджує володіння іноземною мовою, у тому числі на рівні В2 (А. Лямзін, А. Огієнко, С. Пронь, Н. Семченко, В. Акмалдінова, Г. Волковська). Це дає можливість забезпечувати викладання окремих фахових ОК англійською мовою та значно посилює якість та привабливість ОПП серед потенційних вступників.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний відбір викладачів, який проводиться у ЗВО, регламентується «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у НАУ» від 06.10.2020 р. (<https://bit.ly/3v9sYTe>). Конкурсний відбір проводиться прозоро та відповідає чинним Законам України і підзаконним актам. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента кафедра

може запропонувати йому прочитати пробні лекції, провести відкриті заняття. При допуску до конкурсу в НАУ враховуються фактори стосовно: професійного рівня, наукової кваліфікації, стажу роботи, педагогічної майстерності; відповідності кваліфікації претендента до спеціальності та навчальних дисциплін кафедри; наукового і методичного рівня викладання навчальної дисципліни відповідної спеціальності; дотримання претендентом норм педагогічної етики і моралі, поваги до честі і гідності осіб, які навчаються в університеті, виховання студентів у дусі патріотизму і поваги до Конституції України та державних символів України; знання Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Статуту, Правил внутрішнього розпорядку та Колективного договору. Претендент на заміщення вакантної посади обов'язково має відповідати вимогам п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності з наявністю не менше 4 пунктів досягнень у професійній діяльності. Ці вимоги були також озвучені начальником відділу кадрів НАУ Кушнірук А.А. під час онлайн-зустрічі з представниками допоміжних структурних підрозділів. Подані претендентами документи розглядаються конкурсною комісією, яка допускає або не допускає претендента на конкурс. Особи, що працюють менше ніж на одну ставку процедури конкурсного відбору не проходять.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до організації освітнього процесу за ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» відбувається, здебільшого, у вигляді надання можливості здобувачам освіти проходження різних видів практик на основі укладених договорів (https://oarp.nau.edu.ua/partnery_kafedry/). Крім того, роботодавці запрошуються в якості голів екзаменаційних комісій по захисту кваліфікаційних робіт. Також роботодавців запрошують брати участь у конференціях, що проходять на базі Національного авіаційного університету. Під час онлайн-інтерв'ю в ході акредитаційної експертизи учасники фокус-групи роботодавців підтвердили свою залученість до освітнього процесу за ОПП у вигляді надання баз практик, читання гостьових лекцій (<https://oarp.nau.edu.ua/list/novyny-i-podii/>), популяризації професії за профілем кафедри. Крім того, роботодавці залучаються до процесу формування змісту та періодичного перегляду ОПП і висловлюють своє бачення стосовно подальшого розвитку освітньої програми в сучасних умовах ринку праці. Також роботодавці зазначили можливість працевлаштування випускників ОПП після проходження практики безпосередньо у їх компаніях. На онлайн-зустрічі представники авіакомпаній та авіаційних підприємств підтвердили працевлаштування у себе випускників кафедри організації авіаційних робіт і послуг і те, що вони самі теж є випускниками НАУ. На факультеті транспорту, менеджменту і логістики в рамках співробітництва ЗВО з зацікавленими підприємствами, створена та функціонує Рада роботодавців (<https://ftml.nau.edu.ua/profakultet/rada-robotodavstv/>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До організації та реалізації освітнього процесу за ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень», зокрема проведення аудиторних занять, залучаються професіонали-практики у галузі, роботодавці тощо. З відомостей СО та відкритих даних встановлено, що: 28.03.2023 року кафедрою було проведено вебінар-зустріч здобувачів ВО з Радником гендиректора ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» Астаховим К. про перспективи післявоєнного відновлення ринку авіаперевезень (<https://oarp.nau.edu.ua/2023/03/28/zustrich-z-radnykom-heneralnoho-dyrektora-dp-mp-boryspil-kyrylomastakhovym/>); 31.03.2023 року проведена зустріч з Тетяною Рестеу бортпровідником авіакомпанії МАУ про процес підготовки бортпровідників (<http://oarp.nau.edu.ua/2023/03/31/zustrich-z-bortprovodnykom-aviakompanii-mizhnarodni-avialiniuukrainy-tetianou-resteu/>); 03.05.2023 року проведена зустріч з Іриною Стеблян бортпровідником-інструктором авіакомпанії «Біз Ейрлайн» на тему: «Професія бортпровідника» (<http://oarp.nau.edu.ua/2023/05/03/zustrich-z-bortprovodnykom-instruktoromaviakompanii-biz-ejrlajn-irynou-steblian/>), яка залучена до викладання ОК: «Системи та сервісне обладнання повітряного судна» та «Аварійно-рятувальне обладнання. Аварійно-рятувальна підготовка»; 29.09.2023 року бортпровідники авіакомпанії «SkyUp» провели лекцію про стандартні операційні процедури на літаку та процедури в надзвичайних ситуаціях (<https://oarp.nau.edu.ua/2023/10/02/zustrich-z-bortprovodnykamymbasadoramy-aviakompanii-skyup/>). Участь у навчальному процесі роботодавців підтвердили також здобувачі освіти на онлайн-зустрічі, та зазначили, що особливо запам'яталася зустріч з Тетяною Рестеу – бортпровідником компанії МАУ. Також доброю практикою з моменту започаткування ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» є постійна тісна співпраця з роботодавцями по удосконаленню і внесенню змін до змісту ОПП. Зокрема це стосується питань надання долікарської допомоги та безпеки в галузі авіації. Завідувач кафедри організації авіаційних робіт та послуг Разумова К.М. зазначила, що саме з ініціативи роботодавців і виникла ідея запровадження ОПП підготовки бортпровідників в НАУ. Заявлена ЗВО в відомостях СО інформація по даному підкритерію повністю підтверджена онлайн-бесідами з роботодавцями та інформацією, що міститься у відкритому доступі.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійними потребами викладачів, що забезпечують освітній процес на ОПП, є періодичне стажування на підприємствах у галузі авіації, участь у програмах академічної мобільності, розвиток власних м'яких навичок,

апробація результатів власних досліджень на міжнародних конференціях, обмін досвідом із колегами інших ЗВО України, наукові публікації у фахових виданнях тощо. НАУ розробив «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Національного авіаційного університету» (<https://bit.ly/3WzhMe6>), яким регулюється питання щодо видів, форм, організації періодичності проходження підвищення кваліфікації НПП. ЗВО всіляко сприяє професійному розвитку, а саме: організовує власні конференції, вебінари, тренінги, залучає до міжнародних проектів мобільності; укладає угоди про співпрацю з іншими ЗВО і авіакомпаніями; організовує доступ до повних текстів статей у наукометричних базах даних Scopus, Web of Science, ScienceDirect та інших. Дієвість всіх цих елементів системи підтримки для викладачів підтверджена фактами стажування, підвищення кваліфікації, тезами доповідей на конференціях тощо (<https://oargp.nau.edu.ua/naukovo-pedahohichnyj-sklad/>). НАУ сприяє професійному розвитку НПП шляхом укладання угод з іншими закладами вищої освіти, в тому числі зарубіжними, для розширення досвіду застосування англійської мови на рівні B2, постійно інформує про міжнародні проекти в сфері ВО. Саме в цьому ключі, як зазначив заступник директора Навчально-наукового інституту міжнародного співробітництва та освіти Бугайко Д.О, викладачі НАУ за 2023 рік здійснили 40 мобільностей у інших ЗВО. ЕГ відзначає, що позитивною практикою в НАУ є безкоштовний доступ до онлайн курсів на платформі Coursera.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Для стимулювання розвитку викладацької майстерності НАУ використовує процедури як матеріального, так і морального заохочення. Матеріальне та моральне заохочення у НАУ регулюється такими документами: Статутом університету (<http://bit.ly/3QG9CyW>), Колективним договором НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/menu/universitet/pro-universitet.html>) та відповідно до «Положення про преміювання працівників НАУ» (<https://bit.ly/48py1kQ>), «Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників та навчальних структурних підрозділів НАУ». Метою матеріального заохочення є підвищення педагогічної, наукової та творчої активності науково-педагогічних, педагогічних, наукових, інженерно-технічних працівників та докторантів. Моральне заохочення викладацької майстерності представляється у вигляді процедури проведення нагородження відзнаками Університету за досягнення у науковій, педагогічній та громадській роботі, сумлінну працю на благо Університету та заслуги перед ним. Так, в межах реалізації ОПП найчастіше викладачі отримували матеріальне заохочення за такі види робіт: опублікування статей у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science, підготовку до проведення конференцій, підготовку звітів самооцінювання під час акредитаційної експертизи (<https://bit.ly/3hV2JN4>), що підтверджено ними та начальником відділу кадрів А. Кушнірук на онлайн-зустрічах.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

До сильних сторін та позитивних практик ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті у контексті критерію 6 слід віднести: 1) активне залучення роботодавців до проведення навчальних занять та організації освітнього процесу на ОПП; 2) забезпечення викладання низки фахових дисциплін іноземною (англійською) мовою; 3) матеріальне заохочення НПП за наукові публікації у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах даних.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

До слабких сторін і недоліків ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті у контексті критерію 6 слід віднести відсутність дієвих механізмів стимулювання діяльності гарантів освітніх програм через неврегульованість цієї посади на рівні законодавства України. Рекомендується до наступної процедури акредитації ОПП запровадити механізми матеріального та морального заохочення гарантів освітніх програм на рівні нормативної бази університету у межах його автономії, наприклад, врахуванням результатів роботи гаранта у рейтинговій системі оцінки діяльності науково-педагогічних працівників.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в Національному авіаційному університеті повністю відповідає вимогам підкритеріїв 6.1-6.5 критерію 6. Наявні недоліки у виконанні вимог підкритерію 6.6 критерію 6 у частині відсутність дієвих механізмів стимулювання діяльності гарантів освітніх програм. В цілому ОПП відповідає вимогам критерію 6 з несуттєвим недоліком.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ було продемонстровано приміщення деканату факультету транспорту, менеджменту та логістики (ФТМЛ) та кафедри організації авіаційних робіт і послуг (ОАРП), кабінети декана ФТМЛ і завідувача кафедри ОАРП, лекційні аудиторії, де проводяться заняття для здобувачів ОПП та які оснащені мультимедійним обладнанням, навчальні лабораторії, бібліотеку із зоною простору неформальної освіти Clever Space, центр культури та мистецтв, центр спорту і здоров'я, ангар, де знаходяться різні модифікації повітряного рухомого складу, за допомогою якого здобувачі ознайомлюються з конструкцією повітряних суден (АН-2, МІ-8, АН-26, МІ-2 та ін.), їх призначенням транспортними можливостями, технічними характеристиками тощо, гуртожиток, їдальню, приміщення приймальної комісії, укриття, а також входи до будівель, що обладнані пандусами та тривожними кнопками. В навчальних лабораторіях здобувачі мають можливість використовувати програмне забезпечення AntLogistic (планування маршрутів та управління транспортом), Amadeus (глобальна розподільча система для створення бронювань квитків), а також Google Workspace та Microsoft Office 365. Здобувачі ОПП мають можливість в будь-який час працювати у віртуальному класі НАУ, використовуючи програмні продукти Libreoffice (Libreoffice Draw, Libreoffice Impression, Libreoffice Calculation тощо), обчислювальні платформи Octave і SkyLab, систему комп'ютерної графіки Macsyma тощо. Проведення освітнього процесу здійснюється із використанням дистанційних систем Moodle та Google Classroom. Враховуючи вищезазначене, ЕГ дійшла висновку, що наявні фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення дозволяють в цілому досягти визначених ОП цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

В ході проведених зустрічей зі здобувачами та викладачами підтверджено, що НАУ забезпечує безоплатний доступ до навчальних приміщень, бібліотеки, зокрема інституційного репозитарію, зони відпочинку та простору неформальної освіти Clever Space, електронних та інформаційних ресурсів, системи електронного навчання та мережі Інтернет. На підставі цього ЕГ робить висновок, що учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до всієї необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів для здійснення навчальної і викладацької діяльності.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Аналіз сайту НАУ, огляд матеріально-технічної бази та спілкування з різними фокус-групами дозволили ЕГ переконатись, що освітнє середовище забезпечує безпечні умови для життя та здоров'я здобувачів, та в цілому дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Навчальні приміщення, на думку ЕГ, добре освітлені, чисті, також продемонстровано їх обладнання первинними засобами пожежогасіння. В укриттях, які облаштовані для розміщення понад 200 осіб, наявні запаси води, туалет та вентиляція. До інфраструктури НАУ входить сертифікаційно-діагностичний Авіаційний медичний центр, де персонал опікується медичним супроводом здобувачів та працівників університету. Розміщені вказівники, світлова індикація для аварійних виходів та вогнегасники. Психологічну підтримку студенти можуть отримати звернувшись до фахівців центру соціально-педагогічної роботи. Завідувач цього центру Оксамитна О.Б. повідомила, що центр проводить індивідуальні та колективні консультації та тренінги, а також що на сайті ОАРП у здобувачів є можливість звернутись до психолога через електронний кабінет психологічної підтримки. На сайті НАУ є електронна скринька довіри, через яку можна сповістити відділ безпекової діяльності (в тому числі анонімно) про проблеми у сфері безпеки які є в університеті, про факти зловживань, корупційні прояви, тощо. Побутові умови в гуртожитках є задовільними, місць вистачає для усіх. Дозвілля та відпочинок студентів є цікавим та насиченим, працюють різноманітні наукові, творчі та спортивні гуртки. Наприклад, під час онлайн-зустрічі зі здобувачами освіти було відзначено, що у разі членства у творчому об'єднанні студентів НАУ здобувач освіти не тільки може з користю провести вільний час, а й поглиблює свої професійні знання та навички. Отже, ЕГ відзначає, що освітнє середовище Національного авіаційного університету є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Аналіз відомостей СО, результатів опитування та спілкування з фокус-групами під час онлайн-візиту до ЗВО дозволили встановити, що в НАУ, зокрема на акредитованій ОПП, забезпечується належна підтримка здобувачів освіти у всіх аспектах. Освітня підтримка забезпечується роботою навчально-методичного відділу, деканату, кафедри, кураторів та викладачів. Куратори академічних груп здійснюють постійну комунікацію із академічними групами із різного роду питань, переважно через соціальні мережі, що підтверджено здобувачами та викладачем Пронь С.В., яка є куратором академічної групи. У разі необхідності отримання консультації за окремою навчальною дисципліною, здобувачі можуть звертатися безпосередньо до викладача. Під час огляду матеріально-технічної бази гарантом ОПП продемонстровано різні інформаційні стенди, розташовані в навчальних приміщеннях. Організаційна підтримка здобувачів освіти забезпечується структурними підрозділами з питань видачі довідок, отримання інформації тощо. Консультативна та соціальна підтримка надається органами студентського самоврядування та первинною профспілковою організацією студентів та аспірантів НАУ, з питань отримання психологічної допомоги - центром соціально-педагогічної роботи тощо. Під час спілкування із здобувачами освіти підтверджено їх задоволеність підтримкою, що надається. На основі цього ЕГ робить висновок, що НАУ забезпечує достатню освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

За акредитованою ОПП особи з особливими освітніми потребами не навчаються, втім у НАУ приділяється достатня увага створенню умов для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Порядок роботи із такими здобувачами визначено Концепціями організації інклюзивного навчання в НАУ (<https://bit.ly/3kNgX3P>), Наказом ректора №73/од від 27.02.20 "Про затвердження Положення про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у НАУ" (<https://bit.ly/3Dpbc2y>), Розпорядженням «Про закріплення аудиторій для осіб з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу», затвердженого на 2021-2030 рр. (<https://bit.ly/3wFj2kY>), Планом-графіком виконання робіт щодо організації безбар'єрного доступу до будівель та приміщень (<https://bit.ly/3jdVJcn>). Під час зустрічі з адміністративним персоналом завідувач кафедри ОАРП Разумова К. М. повідомила, що для здобувачів з обмеженими фізичними можливостями навчання проводиться на перших поверхах будівель. Також на цій зустрічі проректор НАУ Полухін А. В. проінформував ЕГ, що у 2023 році облаштовано два санітарних вузли для осіб з особливими потребами, в приміщеннях та біля корпусів наявні інформаційні та маршрутні покажчики зі шрифтом Брайля та запевнив, що університет готовий до прийому осіб з особливими потребами. Згідно з Актом огляду та оцінки стану комплексу будівель та території Національного Авіаційного університету на відповідність вимогам ДБН В 2.2-40:2018 "Інклюзивність будівель і споруд" для безбар'єрного простору маломобільних груп населення (<https://bit.ly/3FIUnRX>) від 27.10.2022 р., всі будівлі в цілому забезпечують вимоги щодо інклюзивності. Під час огляду матеріально-технічної бази продемонстровано пандуси та кнопки виклику персоналу біля входу в будівлі. Наявність системи дистанційного навчання, доступу до електронних ресурсів та можливості отримання психологічної допомоги додатково дозволяють полегшити освітній процес для осіб з особливими потребами. ЕГ дійшла висновку, що створені умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами є задовільними.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедури вирішення конфліктних ситуацій у достатній мірі формалізовані та визначені в Правилах внутрішнього розпорядку, Положенні про запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту в НАУ та Положенні про Комісію з оцінки корупційних ризиків та моніторингу виконання антикорупційної програми. З метою запобігання та протидії корупції в університеті затверджена Антикорупційна програма (<https://bit.ly/3VQj04C>), яка є комплексом правил, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності юридичної особи. Для подання скарги в електронному вигляді щодо корупції здобувачі освіти можуть використовувати електронну пошту або сервіс «Електронна скринька довіри», який передбачає можливість подання скарги анонімно. Розглядом скарги займається відділ безпекової діяльності ЗВО. Процедура врегулювання конфліктних ситуацій передбачає два шляхи - формальний та неформальний. В університеті проводяться опитування здобувачів освіти щодо якості освіти та щомісячні опитування старост академічних груп, до яких включається блок питань щодо конфліктних ситуацій в процесі навчання, їх результати обговорюються на адміністративних нарадах. В відомостях СО зазначено, що за даною ОПП час її реалізації конфліктних ситуацій не виникало, хоча в опитуванні на тему "Якість реалізації ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» спеціальність 275: «Транспортні технології» очима студентів" (https://nau.edu.ua/site/variables/news/2024/1/Якість%20реалізації%20освітньо-професійної%20програми%20Бортовий%20супровід%20авіаційних%20пасажирських%20перевезень_бакалаври.pdf) здобувачі відмічають, що конфліктні ситуації все ж траплялись. Найбільшу довіру у випадку врегулювання конфліктної ситуації здобувачі освіти висловили куратору, завідувачу кафедри ОАРП, відділові безпекової діяльності та електронній скриньці довіри. ЕГ дійшла висновку, що в НАУ існує чітка і зрозуміла політика і процедури

вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у НАУ у контексті критерію 7 можна вважати високий рівень поінформованості здобувачів щодо вирішення конфліктних ситуацій, зокрема наявність у ЗВО "Скриньки довіри" з можливістю подання анонімної скарги.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

До слабких сторін ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у НАУ у контексті критерію 7 слід віднести: 1) неузгодженість суджень щодо конфліктних ситуацій у результатах опитувань здобувачів освіти, оскільки свідчення у відомостях СО та результатах опитувань здобувачів освіти щодо конфліктних ситуацій на ОПП різняться; 2) відсутність запасів продуктів харчування в укритті НАУ. Рекомендується: 1) детально ознайомлюватись та опрацювати із здобувачами освіти та НПП питання наявності та вирішення конфліктних ситуацій після обробки результатів опитувань; 2) до початку нового 2024-2025 навчального року створити необхідний запас провіанту в укриттях університету.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті повністю відповідає вимогам підкритеріїв 7.1, 7.2, 7.4 та 7.5 критерію 7. Наявний несуттєвий недолік у виконанні вимог підкритеріїв 7.3 та 7.6 критерію 7 у частині безпекових питань та процедур пропрацювання конфліктних ситуацій. В цілому ОПП відповідає вимогам критерію 7 з несуттєвим недоліком.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процес розробки та затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП в НАУ регулюються Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (<https://bit.ly/3Y8o17r>), Положенням про освітні програми Національного авіаційного університету (<https://bit.ly/3iRDrQb>). Згідно цих документів, відкриття ОП відбувається послідовно: ініціювання відкриття освітньої програми на випусковій кафедрі чи декількох кафедрах разом, обґрунтування доцільності запровадження освітньої програми та розробки проекту її опису, погодження відкриття освітньої програми із студентською радою факультету (інституту) або науковим товариством студентів, докторантів та молодих вчених та вченою радою факультету (інституту), погодження відкриття освітньої програми Радою з якості, затвердження її опису Вченою радою Університету. ОПП, що акредитується, була розроблена у 2020 році (із залученням до складу робочої групи роботодавця та здобувача освіти за іншою ОП кафедри ОАРП). Під час перегляду у 2023 році до робочої групи було долучено також здобувача освіти за даною ОП. Проект ОП був попередньо оприлюднений на сайті, де залучені особи з надали свої пропозиції. На ОП також надано рецензії-відгуки від стейкхолдерів. ЕГ констатує, що ЗВО дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Згідно з Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ, здобувачі вищої освіти є учасниками робочих груп та включаються до складу груп з моніторингу та перегляду освітніх програм. освітніх програм НАУ, здобувачі є учасниками робочих груп та приймають участь у розробці та оновленні змісту ОП. Отримання зворотнього зв'язку від здобувачів освіти відбувається шляхом опитувань щодо якості освітнього процесу та якості реалізації окремих освітніх компонентів ОП, безпосереднього спілкування з гарантом ОП. До складу робочої групи ОП у 2023 р. увійшла здобувачка 4 курсу Колодяженська А., яка рекомендувала більш чітко представити взаємозв'язків між освітніми компонентами ОПП та підтримала внесення запропонованих змін до ОП, відзначивши, що зміст освітніх компонентів є актуальним, відповідає сучасним вимогам до організації бортового супроводу авіаційних пасажирських перевезень (протокол №1 від 11.01.2023 р., протокол №7 від 13.03.2023 р.). Пропозиції здобувачів вищої освіти щодо покращення якості ОП приймаються на офіційну електронну пошту кафедри koar@nau.edu.ua, а також у Google Class «Комунікаційна система гаранта ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень». Згідно з Положенням про систему забезпечення якості ВО НАУ (<https://bit.ly/3Y8017r>) студентське самоврядування (СтС) має вирішальну роль у всіх процесах, пов'язаних з функціонуванням внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності (ЗЯВО) НАУ. Як пояснив член студентського самоврядування Одарченко Р., діяльність органів СтС скерована на створення якісних та комфортних умов для реалізації здобувачами своїх освітніх потреб, для цього проводяться власні опитування, береться участь у засіданнях Вчених рад університету, факультетів та кафедр. Втім Голова Студентської Ради ФТМЛ Ятчук А. продемонструвала нерозуміння процедури перегляду ОП та причетність до неї СтС. У відомостях СО зазначено, що редакція ОП 2023 року розглядалась і була погоджена на засіданні студентської ради ФТМЛ (протокол №14/1 від 14.03.2023 р.). У засіданні студентської ради брала участь здобувачка академічної групи БС-30ББ Попова Я. (як заступник голови навчально-наукового відділу), та проінформувала членів студентської ради про досвід навчання на ОП, обґрунтувала особливості і доцільність реалізації ОП. В результаті проведеного аналізу, ЕГ дійшла висновку, що в цілому здобувачі безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до справ перегляду та удосконалення ОП, а також їх позиція береться до уваги при перегляді змісту ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП відбувається на підставі укладених договорів між ними та НАУ (https://oarp.nau.edu.ua/partnery_kafedry/), роботодавці є учасниками робочих груп з розробки та перегляду змісту ОП, тому вони беруть безпосередню участь у розробці і оновленні ОП та змістовному оновленні її ОК. Отримання зворотного зв'язку від роботодавців відбувається шляхом проведення щорічних опитувань, що проводяться випусковою кафедрою (<https://oarp.nau.edu.ua/2022/11/23/otsinka-iakosti-osvity-robotodavtsiamy-v-ramkakh-opp-bortovuj-suprovid-aviatsijnykh-pasazhyrskykh-perevezen-os-bakalavr/>). До робочої групи розробників останньої редакції ОП увійшла Чоботар І. М, головний бортпровідник-інструктор – начальник служби бортпровідників ТОВ «АВІАЦІЙНА КОМПАНІЯ «РОЗА ВІТРИВ», яка повідомила під час онлайн-зустрічі із стейкхолдерами, що за її пропозицією до ОП були внесені додаткові обов'язкові дисципліни (Авіаційна безпека, Безпека польотів, Домедична допомога) (протокол № від 11.01.2023 р., протокол №7 від 13.03.2023 р.). Присутні на онлайн-зустрічі роботодавці показали свою зацікавленість в фахівцях, що випускає дана ОП. Також директор ТОВ «Міжнародний аеропорт «Одеса» Семенченко В. В. підтвердив, що стейкхолдери тісно співпрацюють з кафедрою ОАРП безпосередньо через спілкування з гарантом та викладачами, долучаються до процесу обговорень змісту навчальних дисциплін, проходять опитування, надають бази практики, долучаються до допомоги із матеріально-технічним обладнанням тощо. На основі цього, ЕГ робить висновок, що роботодавці приймають участь у процесі формування ОП та інших процедур забезпечення її якості, як партнери.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» акредитується вперше, тому інформацію про кар'єрний шлях її випускників поки не може бути зібраним. Втім, процес формування даних щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників в НАУ є налагодженим і реалізується через створену у 2018 році Асоціацію випускників НАУ (<https://nau.edu.ua/ua/news/1/11/stvoreno-asotsiatsiyu-vipusknikiv-nau.html>). Втім, на офіційному веб-сайті НАУ відсутня інформація про діяльність Асоціації випускників, а в якості контактів зазначено лише телефони та електронну пошту. Онлайн-зустрічі показали, що роботодавці як партнери кафедри ОАРП одночасно є випускниками різних років різних освітніх програм Національного авіаційного університету, тож їх кар'єрне зростання відслідковується у неформальний спосіб особистого спілкування на рівні випускової кафедри та керівництва факультету та університету. Таким чином ЕГ відмічає, що в НАУ в цілому наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників, але діяльність Асоціації випускників НАУ не висвітлюється на офіційному веб-сайті університету.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Вчасне реагування на запобігання та усунення недоліків у ОПП забезпечується шляхом моніторингу та перегляду ОПП в процесі її реалізації. В результаті зворотного зв'язку із роботодавцями та здобувачами вищої освіти, з урахуванням прогнозування розвитку спеціальностей та потреб суспільства, формуються пропозиції щодо забезпечення якості ОП, що підтверджено під час онлайн-зустрічей. Наприклад, під час зустрічі ЕГ з гарантом та авторами самооцінювання, гарант ОП Лямзін А. О. продемонстрував підсумки проведеного анкетування здобувачів щодо якості надання освітніх послуг на ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень», з яких було внесено пропозиції щодо роботи за такими напрямками: 1) адаптація існуючих систем контролю, а також атестації здобувачів вищої освіти на засадах компетентнісного підходу (механізм «skill wallet»); 2) розширення обсягів проведення практичних занять кафедри на базах стейкхолдерів, роботодавців із залученням до навчального процесу їх працівників; 3) налагодження нових довгострокових зв'язків із профільними компаніями, підприємствами, організаціями, починаючи від закріплення на них баз виробничої практики та закінчуючи цільовою підготовкою здобувачів освіти; 4) максимальне закріплення здобувачів вищої освіти на місцях баз виробничої практики та їх реальну участь у виконанні виробничих завдань; 5) покращення матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу в частині раціонального та систематичного застосування сучасних та ефективних комп'ютерних технологій для засвоєння навчального інструментарію. Також за підсумками проведеної ревізії внутрішньої системи забезпечення якості (СМЯ) вищої освіти у 2022 р. було виявлено низку незначних зауважень, зокрема: 1) недотримання вимог щодо забезпечення навчальної лабораторії організаційною документацією; 2) невиконання вимог щодо перегляду та оновлення задокументованої інформації структурного підрозділу; 3) не приділено належну увагу моніторингу результатів модульного контролю; 4) невиконання вимог щодо забезпечення паспортами навчальних та допоміжних приміщень; 5) невиконання вимог щодо перегляду та оновлення задокументованої інформації кафедри (Реєстр документів, Реєстр форм, Форми документів) – зазначені зауваження були усунені: розроблено та затверджено Положення про Навчальну лабораторію транспортних технологій та сервісу кафедри ОАРП; системно вносяться відповідні записи до організаційно-навчальної документації кафедри, зокрема Реєстр документів, Реєстр форм, Форми документів; відповідні записи щодо проведення модульного контролю внесено у протоколи засідань кафедри; оформлено паспорти приміщень кафедри. Враховуючи зазначене, ЕГ дійшла висновку, що СМЯ забезпечує належне та вчасне реагування на виявлені недоліки в реалізації ОПП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» є первинною, тому результати попередніх акредитацій на даний час відсутні. Проте, в відомостях СО зазначено, що у 2023 році на кафедрі ОАРП пройшла успішну акредитацію ОПП «Мультимодальний транспорт і логістика» освітнього ступеня «бакалавр» і рекомендації щодо її вдосконалення були враховані в роботі над акредитованою ОП, а саме: перевірені робочі програми дисциплін на відповідність перелікам компетентностей і ПРН, матрицям відповідності ОПП; оприлюднена англійська редакція ОПП; в Google Class впроваджені дистанційні форми оцінювання успішності здобувачів освіти за допомогою Google Form, що дозволяє застосовувати тестове оцінювання без прямого впливу викладачів. Отже, ЕГ робить висновок, що результати зовнішнього забезпечення якості (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги та враховуються під час перегляду освітніх програм в НАУ.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За підсумками вивчення нормативних документів НАУ, онлайн-зустрічей з фокус-групами ЕГ підтверджує наявність сформованої культури якості на даній ОП та в цілому в університеті. Формування системи внутрішнього забезпечення якості регламентується Політикою в сфері якості (<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2018/12/Polituka%20v%20sferi.pdf>), де зазначено принципи і процедури, інституційне та процесне забезпечення якості освіти. Система якості вищої освіти організовується із залученням кафедр, факультетів, інститутів, структурних підрозділів НАУ, адміністрації, співробітників та здобувачів вищої освіти. Основними напрямками участі академічної спільноти у процедурах забезпечення якості ОП є: 1) проходження анкетування з метою визначення проблем забезпечення якості освіти в НАУ (<https://bit.ly/3PshNPj>); 2) обговорення питань якості освіти і процедури їх забезпечення на засіданнях кафедри, Вченої ради факультету та Вченої ради НАУ; 3) забезпечення викладання навчальних дисциплін ОП на якісному рівні; 4) підвищення професійної кваліфікації викладачів; 5) участь у круглих столах і наукових конференціях; 6) дотримання та популяризація принципів академічної доброчесності тощо. Результати опитувань оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету, що свідчить про їх відкритість та прозорість. Під час інтерв'ювання здобувачі освіти, НПП, роботодавці та інші причетні до організації освітньої діяльності за ОПП, в цілому продемонстрували розуміння та внутрішнє переконання необхідності сталого покращення якості освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильними сторонами ОПП “Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у НАУ у контексті критерію 8 можна вважати: 1) безпосередню залученість здобувачів освіти до процедур періодичного перегляду змісту ОПП; 2) прозорість і відкритість при оприлюдненні результатів опитувань щодо якості освітнього процесу як на ОПП, так і в університеті в цілому.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

До слабких сторін ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у НАУ у контексті критерію 8 слід віднести: 1) недостатню залученість і обізнаність у процедурах забезпечення якості освіти за ОПП представників студентського самоврядування (студентської ради) факультету транспорту, менеджменту і логістики; 2) неузгодженість нормативної бази ЗВО у частині погодження ОПП (згідно п. 3.1 Положення про освітні програми вони погоджуються Радою з якості НАУ, при цьому, згідно п. 3.2 Положення про науково-методичну раду НАУ, до її функцій відноситься погодження освітніх програм. Рекомендується: 1) до кінця поточного навчального року провести семінари для членів органів студентського самоврядування щодо роз'яснення їх ролі та функцій в процесах забезпечення якості освіти; 2) до початку нового навчального року унормувати повноваження Ради з якості НАУ та Науково-методичної ради НАУ у частині повноважень та процедури погодження освітніх програм.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті повністю відповідає вимогам підкритеріїв 8.3-8.7. Наявні недоліки у виконанні вимог підкритерію 8.1 щодо неузгодженості повноважень Ради з якості та Науково-методичної ради НАУ у процедурах погодження ОПММ та підкритерію 8.2 щодо розуміння органами студентського самоврядування факультету їх ролі та функцій у процесах забезпечення якості освіти. Загалом ОПП відповідає вимогам критерію 8 з несуттєвими недоліками.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу врегульовані правилами і процедурами, встановленими у низці внутрішніх (локальних) нормативно-правових документів, які діють у НАУ. До цього переліку документів, зокрема, відносяться Статут НАУ (<http://bit.ly/3QG9CyW>), Кодекс честі науково-педагогічного працівника і студента (<https://nau.edu.ua/ua/menu/navchannya/kodeks-chesti-naukovo-pedagogichnogo-pratsivnika-i-studenta-nau/>), Правила внутрішнього трудового розпорядку НАУ, затверджені на конференції трудового колективу університету (протокол від 22.01.2018 № 1) (<https://bit.ly/3VYyMLn>), Положення про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті (<https://bit.ly/3VmZeoU>), Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/oChDZpv>). Усі згадані документи та інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню відповідно до вимог ЗУ «Про вищу освіту», розміщується на офіційному веб-сайті НАУ та сторінках структурних підрозділів НАУ. Під час онлайн-зустрічей здобувачі освіти показали свою обізнаність щодо своїх прав та обов'язків у освітньому процесі, що означає використання їх на практиці. Отже, ЕГ робить висновок, що правила і процедури з регулювання прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу є чіткими і зрозумілими, НАУ послідовно дотримується їх під час реалізації освітніх програм.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Повний обсяг інформації про проекти ОП, в тому числі і ОПП “Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень” розміщено на офіційному веб-сайті НАУ за посиланням (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/proekti/proekti-osvitno-profesiynih-program/proekti-osvitnih-program-2023.html>).

На цій же сторінці розміщено адреса електронної пошти, на яку у разі необхідності можна надіслати зауваження та пропозиції заінтересованих сторін.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Як пересвідчилась ЕГ, на офіційному веб-сайті НАУ інформація про ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» знаходиться у вільному доступі, проекти освітніх програм, нормативних документів та іншої документації, що потребує попереднього громадського обговорення, оприлюднюються на сайті університету у відкритому доступі за 1 місяць до їх розгляду. Ця інформація доступна для всіх учасників освітнього процесу та інших зацікавлених осіб. Втім на сайті НАУ відсутні оприлюднені результати моніторингу якості реалізації ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» за період часу до січня 2024 року (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/otsinyuvannya-rezultativ-yakosti-navchannya/>), хоча в відомостях про самооцінювання та під час зустрічі із авторами самооцінювання гарант ОП Лямзін А. О. зазначив, що подібні опитування проводяться щорічно.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильними сторонами ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у НАУ у контексті критерію 9 можна вважати: 1) зручне та динамічне представлення та подання інформації на офіційному веб-сайті університету, факультету транспорту, менеджменту і логістики, кафедри організації авіаційних робіт та послуг; 2) легкий пошук та виклик за допомогою гарячих клавіш функцій доступу до психологічної підтримки та скриньки довіри.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

До слабких сторін ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у НАУ у контексті критерію 9 слід віднести відсутність оприлюднених на сайті НАУ результатів моніторингу якості реалізації ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» за період часу раніше січня 2024 року. Рекомендується постійно підтримувати актуальність інформації про проведені опитування здобувачів освіти щодо якості освіти з глибиною ретроспективи не менше ніж 5 років.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОПП «Бортовий супровід авіаційних пасажирських перевезень» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті повністю відповідає вимогам підкритеріїв 9.1 та 9.2 критерію 9. Наявний несуттєвий недолік у виконанні вимог підкритерію 9.3 у частині ретроспективи оприлюднення інформації по результатам опитування здобувачів освіти щодо якості освітнього процесу. В цілому ОПП відповідає вимогам критерію 9 з несуттєвим недоліком.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Усі онлайн-зустрічі, передбачені погодженою програмою онлайн-візиту експертної групи до ЗВО, відбулися вчасно і не переривались оголошеннями про повітряні тривоги у місцях знаходження учасників онлайн-зустрічей. Гарант ОП та адміністрація університету забезпечили присутність учасників фокус-груп на онлайн-інтерв'ю (відсутнім був лише Голова студентської ради НАУ М. Нікітенко на зустрічі з представниками студентського самоврядування). Під час відкритої зустрічі її учасниками були заявлені факти, які були взяті до уваги та ретельно проаналізовані експертною групою у процесі акредитаційної експертизи. Результати цього аналізу знайшли місце у звіті експертної групи за відповідними підкритеріями.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ОПП_275_Б_2020.pdf</i>	Ws1aP70b5wSe5katRMIJELZJY1KsHGtViCj1YDSdj9 I=
Додаток	<i>ОПП_275_БСАПП_Б_2021__co mpressed.pdf</i>	Vpa0F+Z42i31WofLuTNNprI57nQMssT7xfEfpJomQ CY=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Кузькін Олексій Феліксович

Члени експертної групи

Шевчук Оксана Степанівна

Москвітінна Анна Романівна